

Ára 12 fillér.

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. szám.
Telefonszámok: T. 242—49, T. 233—82.

A FALUSZÖVETSÉG LAPJA
LAPVEZÉR: FŐMUNKATÁRS:
MESKÓ PÁL. PERLAKY GYÖRGY.

Előfizetési árak: Egész évre 4 P 96 f.
Félévre 2 P 48 f. Negyedévre 1 P 28 f.
Egyes szám ára 12 fillér.

Budapest, 1927.

VIII. évfolyam, 47. szám.

Vasárnap, november 20.

Az olcsó emberélet.

A világhódító Napoleonnak tulajdonítják egyesek azt a mondást, hogy amilyen olcsó az emberélet a háborúban, olyan drága a békében. Ehhez hasonló az a másik mondás, amelynek szerzőjeként Julius Cézárt, a régi Róma Napoleonját emlegetik és amely úgy szól, hogy amilyen szent kötelessége az embernek háborúban a hazáért meghalni, olyan kötelessége békében hazájáért élni és dolgozni.

Mindkét elvet tiszteletben tartják és alkalmaz-

zák is, ma is, a művelt nemzetek. Különösen a háború emberpusztítása után igyekeznek állam és társadalom a békebeli emberélet gondos óvásával pótolni a létszámban szenvedett hiányokat. Ha végig tekintünk a nyugati államok belső és pedig különösen szociális politikáján, azt látjuk, hogy ott mindennél értékesebb kincs ma a gyermek, a nemzet jövő fájának gyenge csemetéje. Minden nemzet igyekszik minél több, minél egészségesebb gyermeket nevelni, mert ezekben látja jövőjének, nagyságának reményteljes biztosítékait.



Hortobágyi csikós, amint hurkot készül vetni a kiszemelt ló nyakába.

Annál szomorúbban kell látnunk, hogy nálunk csak az állam az, amely ebben az irányban megteszi kötelességét. A társadalom ellen már súlyos és jogos vádak lehet emelni. Az állam a közegészségügy javításával, az iskolák felállításával és sok más szociális intézkedéssel siet segítségére a jövő generációnak, a társadalom egy része azonban nagyon olcsónak tekinti az emberéletet.

Nem beszélünk most azokról a szerencsétlenekről, akik a béke nyomora következtében eldobják maguktól az életet. Ezek vagy lelkileg megtörték, vagy nem tartják magukat alkalmasnak a haza érdekei szolgálatára és áldozatai egy járványos betegségnek, amit gyógyítani szintén az állam és társadalom kötelessége. Szólanunk kell azonban azokról a megdöbentő adatokról, amelyeket a hivatalos rendőri jelentések tárnak elénk és amelyek azt bizonyítják, hogy a jelen embere sem a maga, sem a más életét nem tudja kellően értékelni.

Napról-napra olvashatunk vízbe, tűzbe, kútba, szakadékba stb. pusztult apró gyermekekről, akikre nem vigyáztak, ugyancsak napról-napra olvashatunk nemcsak halálos autóbalesetekről, amit még csak meg tudnánk valahogy magyarázni a gyors haladás örületével, hanem falusi gazdákról, akik lovaszekerrel borulnak fel és úgy pusztulnak el. Nemkülönben a különböző halálos mezőgazdasági üzemi balesetekről, amik mind azt bizonyítják, hogy a jelen embereit bűnös könnyelműség terheli az emberélet köteles óvása terén.

Mindezekhez azután, mint a korona feltevője, az egyke járul. Az a bizonyos fehér halál, amiért senki mást nem terhel a felelősség, mint azt a nőt, aki nem akar anya lenni, vonakodik legszebb női hivatásának teljesítésétől és azt a férfit, aki ebben büntársa a nőnek.

A fehér halál kérdése legutóbb a parlamentet is foglalkoztatta és a miniszterelnök törvényt ígért elene. Nagy örömmel fogadjuk ezt a törvényt, amelynek hivatása lesz a családot, a nemzeti élet alapját védelmezni; a gondokkal küzdő családapát oldalmazni, támogatni azokkal szemben, akik az életet nem tekintik másnak, mint az önző örömök kiaknázására nyújtott időnek.

Ezen a törvényen kívül azonban olyan erőteljes propaganda is szükséges volna, amely kioktatja az embereket arra, hogy valóban igaza volt a nagy Napoleonnak és amilyen olcsó az emberélet háborúban, olyan drága békében.

Budapest, november 19.

Most már a franciák sem fejeznek szemrehányást.

Mióta a frankhamisítást leleplezték, Franciaországban majdnem minden magyar emberben frankhamisítót sejtettek. Ezt a durva igazságtalanságot most végre a torkukra forrasztotta egy nagyszabású bűncselekmény leleplezése. A berlini rendőrség által megkezdett s a francia hatóság által is folytatott nyomozás arra vezetett, hogy kitudódott, miszerint Blumenstein és cinkostársai, francia előkelő pénzemberek, sőt egy polgármester segítségével is magyar állampapirokat hamisítottak s ezzel sok milliárd korona erejéig megkárosították a magyar államkincstárt. A magyarországi frankhamisítás és a franciaországi magyar koronajáradékhamisítás közt csak az a különbség, hogy a frankhamisítást néhány kalandos-zellemű magyar álmodozó nem haszonlesésből, hanem elhibázott ideálmusból követte el, míg a francia követényhamisítást Blumenstein és francia barátai merő üzleti haszonlesésből folytatták. Windischgrätzék egy ezer frankost sem tudtak beváltani, míg a párisi hamisítók egy nagy francia bank útján óriási érték erejéig károsították meg a francia államhatalom által Trianonban amúgy is agyonnyomorított csonka országot. A franciáknak nincs többé mit szemünkre hányni. Annál kevésbé uncs, mert mindkét hamisításra a trianoni békeparancs adott alkalmat. Azért pedig Páris marad felelős örökké. Mi mégse esünk abba a hibába, hogy a párisi értékpapirhamisításért minden franciát hibáztassunk. Bizonyára okuknak a franciák is és saját esetüket látva, nem néznek minden magyar embert frankhamisítónak. Végtere is még az értékpapirhamisításnál is nagyobb volt az a hamisítás, mellyel — mint Lloyd George mondta — az antant-kormányokat félrevezették a magyar földrajzi, néprajzi s gazdasági viszonyok felől az ismeretlen franciakegyencek s melyből született — a trianoni erőszak.

Bécsi panasz.

Nagy feltűnést keltett egyik bécsi napilapnak a vezércikke, melyet a régi osztrák kormányhatalom egyik kiváltsága irt Magyarország külpolitikájáról. Panaszkodott a német politikus, hogy a magyar nemzet mindenfelé keres szövetségeket, csak régi szövetségeseire nem gondol. Őszintén szólva, várunk már ezt a hangot. A németek, de az osztrákok is érezhették, hogy az elszigetelt Magyarország új szövetségeseit, új barátokat keres. Csakugyan úgy van, hogy a trianoni hurok szorítása közben Anglia, majd Olaszország barátságára találtunk. De hogy ezeknek a barátságát kerestük, azt épp azért tettük, mert régi szövetségeseink háború utáni viselkedése semmi jóval sem biztatott bennünket. Az osztrák „szövetségessel“ hamar végezhettünk. Nem hogy nem volt egy szava sem védelmünkre, de egyenesen résztvevett a földarabolásunkban. A „halottrabló“ elnevezést nem mi adtuk az osztrák vörös köztársaságnak, hanem Nyugatmagyarország elszakítása. Míg egy magyar él, soha sem megy feledésbe a világtörténelem legszörnyűbb bűne, hogy egy ország annak a szövetségeseinek a husából szakít zsákmányul egy testrészt, mellyel együtt küzdötte végig háborúját. A németekkel szemben nem oly elmérgesedett a helyzet. De ők sem viselkednek barátságosan velünk szemben. Sőt egyenesen elősegítik azt a fojtogató gazdasági elszigetelést, amiben a kisantant államok részéről szenvedünk. A német köztársasággal a háború

Reuma köszvény, csuz
 ischias és minde. megújítlásból eredő izületi- és idegtájalomnál
REPARATOR
 biztos hatású.
 Ár 1 P. 60 L. Minden patikábanapható. Orákűr: Krieger gyógyszerár Budapest, VIII. Ca. vin-14r.

óta nem birunk állategészségügyi egyezményt kötni, melynek híján vágómarhát, sertést, sőt újabban húst se tudunk kivinni Németországba. A dánok és hollandok, sőt a lengyelek is visznek már a német piacra állatokat, de minket a balkáni országok közé soroz volt szövetségünk s elzárja határait kivitelünk elől. Így aztán ne csodálkozzanak a berlini és bécsi politikusok, hogy új barátok s új szövetségesek után nézünk. Kényszerítve vagyunk rá. Kényszerítve különösen azért, mert még azt is szemünkre hányják, hogy magyarosítjuk a svábjainkat. Mindent mondhatnak pedig ránk, csak azt nem, hogy magyarosítunk. Mert ilyen birkatürelmű nációt még nem hordott a föld a hátán, mint a magyar, mely eltűri, hogy fővárosától tizenöt kilométerre csupa sváb község legyen... Az angolok, meg az olaszok legalább nem vádolnak soha ilyen alaptalan mesékkal, mert angol és olasz nemzetiségeink nincsenek.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Országgyűlés.

A Ház november 8-i ülésén megszavazta a szeszfogyasztást korlátozó törvényes javaslatot, mely szerint nyilvános helyen tizennyolc éven aluli egyénnek tilos szeszes italt kiszolgáltatni.

Szerdán, november hó 9-én, Vass József népjóléti miniszter Györki Imre szocialista képviselő interpellációjára válaszolva bejelentette, hogy a kiadott lakásrendeletet



Amerika legújabb felhőkarcolója.

Az északamerikai St. Louis városban most készült el a legújabb felhőkarcoló, mely egy telefontársaság székháza. A toronyszerűen épített felhőkarcoló felső része harminckét emelet magasságban kezdődik. Megérdemli, hogy „Bábel tornyának” nevezzék el.

GRAMOFON

kitűnő, tisztahangú beszélőgép 40 pengő.
Nagyobb, erős, gyönyörű hangú 64 pengő.
A világ legjobb beszélőgépei és hanglemezek legnagyobb raktára.



Sfernberg

Királyi udvari szállítók hangszergyárában.
BUDAPEST, RÁKÓCZI-ÚT 60.

pótrendeletekkel szigorítja meg, tekintettel arra, hogy a háziurak annak hézagait kihasználva, tömegesen mondanak fel a lakóknak.

Huszár Károly, a képviselőház alelnöke, november hó 11-én hatalmas beszédet tartott, amelyben rámutatott arra, hogy egy új, nagy világháramlat akarja lerombolni a család intézményét és a bolsevista Oroszországból kiindulva, a hadsereg, a papság, továbbá a hivatalnoki kar után most a családi életet is destruálni akarja. Megdöbbentő adatokat sorolt fel azokról a hatásokról, melyeket egyes vidékeken az egyke idéz elő. Különösen Somogy, Baranya és Tolna-megyében ijesztőek ezek a számok. Felsorolt olyan községeket, hol öt évvel ezelőtt még husznál több tanköteles volt és ma már egy sincs. Ezekben a falvakban azt vallják, hogy a gyermek szegény. Bethlen István gróf miniszterelnök Huszár beszédére adott válaszában bejelentette, hogy a kormány a legközelebbi időben törvényjavaslatot terjeszt a Ház elé, mely az egykével, mint népbetegséggel kíván foglalkozni. A többgyermekes tisztviselőknek pedig újabb családi pótlékok útján akarja egzisztenciájukat továbbra is biztosítani.

Negyvenkilenc millió a tisztviselők fizetés-emelésére.

November hó 10-én, csütörtökön, Bethlen István gróf elnöklése alatt az Egységspárt értekezletet tartott, amelyen több képviselő fordult Bud János pénzügyminiszterhez a kérelemmel, hogy tájékoztassa őket a köztisztviselők küszöbön lévő fizetés-emeléséről. Bud pénzügyminiszter kijelentette, hogy az állam háztartásának egyensúlya olyan érték, amelyhez hozzányulni semmi körülmények közt sem szabad és nyíltan kijelenti, hogy a jövőben az adók megfelelő emelése nélkül további illetményrendezésre nem képes. Jelen pillanatban negyvenkilencmillió pengő áll rendelkezésére és ebből az összegből a tisztviselői fizetéseket november elsejei hatállyal 10—15 százalékkal emelik fel. Ebben az összegben természetesen bennfoglaltatnak a nyugdíjasoknak felelő fizetési is.

November 20-án lesz a törökszentmiklósi, 25-én a váci választás.

A törökszentmiklósi választókerületben vasárnap, november hó 13-án tartotta programbeszédét Brandt Vilmos, az Egységspárt hivatalos jelöltje. A jelölt támogatására számos képviselő utazott le Budapestről és a gyűlésen felszólalt Sztranyavszky Sándor belügyi államtitkár is, aki Bethlen István gróf köszönetét tolmácsolta azért, hogy a törökszentmiklósi választók lehetővé tették a választási harcok elkerülését. Brandt Vilmos máris egyhangulag megválasztott képviselőnek tekinthető, mert a kerület 5057 választójából 4762 az ő ajánlóívét írta alá. A választás november hó 20-án lesz. November hó 25-én tartják meg a képviselőválasztást Vácott, ahol Szabóky Alajos dr. egyhangú megválasztása csaknem bizonyos.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A német nemzeti lapok az antant-főbiztos Németországból való eltávolítását követelik.

Az antant által Németországba küldött jótételési főbiztos, névszerint Parker Gilbert, a napokban hosszabb jegyzéket állított össze és a jegyzékben *súlyos szavakkal bírálta Németország pénzügyi politikáját, sőt meggyanúsította a német birodalom kormányát azzal, hogy elmulasztott olyan rendszabályokat, amelyekkel javíthatna volna a kereskedelmi mérleget és így a pénzügyi helyzetet alkalmasabbá tette volna arra, hogy Németország az antant-államoknak simán fizethesse a jótételési összegeket.* A német nemzeti lapok nagy felháborodással írják Parker Gilbert jegyzékéről és egyöntetűen követelik, hogy Németországot végre meg kell szabadítani attól a rabszolgaságtól, amelyben jelenleg van.

Magyarok győzelme a szerb községi választásoknál.

A szerb uralom alatt lévő területeken most tartották meg a községi választásokat. A választás eredménye azt mutatja, hogy a magyarok eléggé jelentős számban tudtak érvényesülni a választásnál. A magyar párt a nagyobb városokban és községekben a következő bizottsági tagsági helyeket szerezte meg: Szabadkán 14, Bácsopolyán 9, Ujvidéken 15, Nagyikindán 5, Nagybecskerekén 12, Bez-dán 7, Adán 16. Ugy látszik tehát, hogy a szerb uralom alatt élő magyarság annyira kitart magyar vezetői mellett, hogy még a szerbek erőszakossága ellenére is a magyarokra mert szavazni.

Olaszországban diadalmasan dolgoznak a földműves-szövetkezetek.

Lapunk mult heti számában megírtuk, hogy Olaszországban nagy ünnepséget rendeztek a fasisztauralom öt-éves fennállása alkalmából. Két nappal később a fasiszta nagytanács tartott beszámoló ülést, amelyen érdekes kimutatást olvastak fel arról, hogy milyen eredményesen dolgoztak eddig a fasiszta szövetkezetek. A szövetkezeti műhelyek, amelyeknek a száma 1276, évenként 370 millió líra értékű munkát végeztek. A 350 földművelő szövetkezet 40.000 hektár földet művelt meg, a 382 építési szövetkezet pedig 5000 lakást épített. Ezenkívül van még 954 mezőgazdasági és kereskedelmi szövetkezet, amelyek évenként 322 millió líra értékű árut adnak el. A jelentés beszámol arról is, hogy 600 olyan földművelő társaság van, amelynek az a célja, hogy a tagjai egymást segíeyezék. Ennek a 600 társaságnak 700.000 tagja és egymilliárd lírát meghaladó tőkéje van. Van ezenkívül Olaszországban 237 földművelő pénztár is. A nagytanács a jelentések meghallgatása után utasította az országos szövetkezeti intézet elnökét, Alfieri képviselőt, hogy igyekezzék a földművelési, fogyasztási és építkezési szövetkezeteket még jobban fellendíteni.

December közepén tárgyalja a Népszövetség a magyar-oláh birtokpert.

A nemzetek szövetségének genfi tanácsa december 15-én kezdi meg legközelebbi ülészakát. A több napig tartó tanácskozáson sok fontos nemzetközi politikai kérdés kerül megvitatásra, ezek közt szerepel a magyar-oláh birtokper is. A Népszövetségi Tanács ezen a tárgyaláson fogja kinevezni azokat az új ellenőröket is, akiknek az a küldetésük, hogy Magyarországon, Németországban és Bulgáriában a katonai leszerelést ellenőrizzék.

A franciák és szerbek szövetséget kötöttek.

A francia és szerb kormány megbízottai néhány nappal ezelőtt írták alá azt a barátsági szerződést, amely a két államot szövetségserüen összefűzi. Pribicevics, a szerb demokratapárt vezére, úgy nyilatkozott erről a szövetségről, hogy a franciák és szerbek barátsága révén akarják ellensúlyozni az olaszoknak azt a megfélemlítő politikáját, amelynek Szerbia bekerítése a célja. Tekintettel arra, hogy az olaszok és a szerbek között is volt eddig bizonyos szerződés, most az egyes külföldi lapok úgy írják, hogy a francia-szerb szövetség után az olasz-szerb szerződésnek a semlegesség fenntartására vonatkozó záradékát semmisnek kell tekinteni. Egyébként a franciákkal való szövetségükről a szerbek úgy nyilatkoznak, hogy az a békés állapot fenntartása céljából jött létre. Ki hiszi ezt el?

Rothermere lord a magyar hősökrol.

Az elmúlt héten adta át Londonban a magyar bizottság Rothermere lordnak azt a sokszázezer magyar aláírást, amely a magyarságnak a nagy angol ujságkirály iránt való háláját bizonyítja. A lord ebéden látta vendégül a magyar küldöttséget és az ebéden felköszöntötte a magyar kormányzót és az angol királyt. Ezután Nagy Emil mondott beszédet. Kijelentette, hogy Magyarországon sokmillió magyar imádkozik Rothermere lordért. A lord hosszabb beszéddel válaszolt. Beszédét így fejezte be:

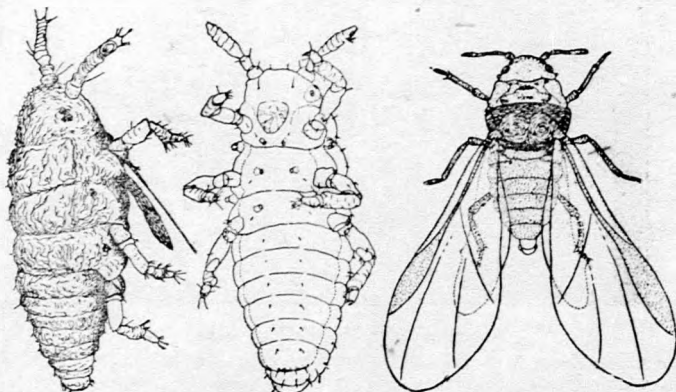
— Azt üzenem önöknek, hogy ügyük igazságos és győzni fog! Harcomat Magyarország érdekében az egész világon tovább folytatom. Olyan nemzet, amelynek multjában olyan hősök vannak, mint az Árpád-házi királyok, mint Hunyadi János, Hunyadi Mátyás, Rákóczi Ferenc és Kossuth Lajos, az olyan nemzetnek minden csapáson át győzedelmeskednie kell!

MEZŐGAZDASÁG

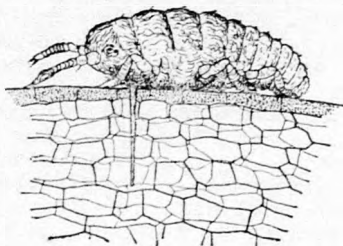
Mi van befolyással a búza minőségére?

Hazánk sok vidékén az idén olyan kiváló minőségű búza termett, hogy az szinte ritkaságszámba megy. Ez indította azután a gazdaérdekeltségeket arra, hogy szorgalmazzák a megkívántnál jobb minőségű búza magasabb tőzsdei árát, amely kívánság már teljesült is.

De azért is arra kell törekedni, hogy búzánk minél



Fiatl gyökérlakó filloxera, ivaros nöcécje és szárnyas alakja.



A filloxera szívójával az élő kéregbe behatol és szívja a tőke nedvét.

jobb minőségű legyen, hogy azt a világpiacon minél jobban értékesíthessük. Tagadhatatlan, hogy az éghajlatok, sőt az egyes évszjakok is, a búza minőségére befolyással vannak. De éppen úgy nem lehet tagadni azt sem, hogy a búza minősége a fajtától is függ. Nemesített búzáink javarésze nemcsak sokat, de jó minőséget is terem. E kiváló jó tulajdonságokat nemesített fajtáink azonban csak akkor érvényesíthetik, ha nem éheznek.

A legjobb fajtájú, legbővebben tejelő tehén is elapad, ha nem tápláljuk eléggé. A búza sem teremhet sokat és jót, ha nem adunk alá műtrágyát. Országos tapasztalat szerint a búza műtrágyája a szuperfoszfát. Belőle kat. holdankint vetés előtt 150 kg.-ot szokás elszórni, vagy vetéskor 100—120 kg.-ot sorba adni. A szuperfoszfát nemcsak a magtermést fokozza, hanem gyorsabban és egészségesebben is fejlődik tőle a búza, jobban ellenáll a megdőlésnek, ködnek és rozsdának, hamarabb érik, fejlettebb kalászaiban több és nagyobb a mag, amelyet a korábbi beérés miatt sokkal kevésbé fenyeget a besülés. Általános tapasztalat szerint kevesebb másodosztályt, kevesebb ocsut szokott adni és nagyobb a hektoliter súlya.

A szuperfoszfátot kívül a termés nagysága, de annak minősége is, — mint említettük — a búzánál nagyban függ attól, hogy milyen fajtát termesztünk. Legjobb fajta nincsen. Vidékenként, gazdaságonként, sőt táblánként is változó, hogy ott milyen fajta fogja a legjobbat és legtöbbet adni. Így pl. egy mosonmegyei 31 nemesített búzafajtával beállított fajtákísérletnél a legkevesebbet termő fajta kat. holdankint 980, a legtöbbet adó pedig 1817 kg.-ot termett. De nem szabad azt hinni, hogy a nagy termés a minőséget rontotta, mert az utóbbi búza hl. súlya 80,8, az előbbié, a leggyengébben termőé 78,6 kilogramm volt. Arról sem szabad megfeledkezni, hogy a nitrogénben szegény, vagyis sovány talajon búza alá nemcsak szuperfoszfátot, hanem nitrogénműtrágyát — rendszerint méznitrogént — is kell adnunk. Szabályként lehet felállítani, hogy nagy és minőségileg is jó termést csak az esetben arathatunk, ha a jól előkészített s foszforsav, esetleg nitrogénnel jól megtrágyázott földbe, nemesített s bőven termő magot vetünk.

A méhek téli gondozása.

Irta: Anghi Csaba Geyza.

Minél alacsonyabbrendű valamely állat, annál inkább alkalmazkodik a természet rendjéhez. A vadon élő állatok közül sokat a téli táplálék megszerzésének nehézsége kényszerít arra, hogy a növényi élet pihenésével párhuzamosan vagy téli álmat aludják, vagy életműködését oly mértékben csökkentse, amint azt a természet kívánja.

Háziállataink takarmányozásáról a gazda gondoskodik s így ezek mentesek az élelem megszerzésének gondjaitól, sőt az ember egyes vadállatfajokról (őz, szarvas, vaddisznó) sem feledkeznek meg.

Télen a méhek is pihennek. Hiszen ilyenkor tudnak csak mézet készíteni. Téli munkájuk csak a táplálkozásra szorítkozik. Mivel azonban az ember az ő működésüket bizonyos mértékben szabályozni képes, így ezek meg-

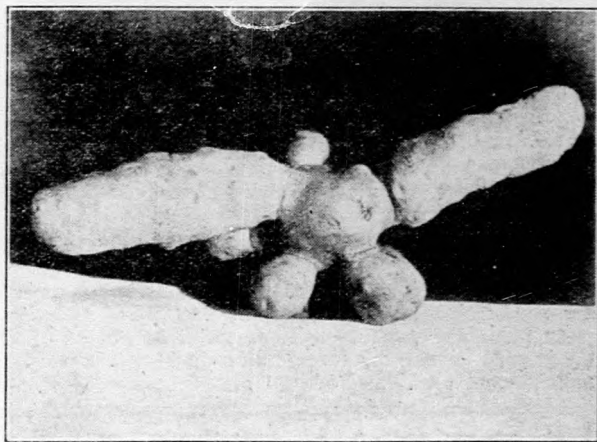
hetősen gyámoltalanokká váltak s a kulturált viszonyok közé kényszerítve, téli munkaszünetük alkalmával is gondozást igényelnek.

A méhek téli gondozása abban áll, hogy őket egyrészt megvédjük a mézkészletük és életük elpusztítására való állati ellenségektől, másrészt figyelemmel kell lennünk téli takarmányozásuk zavartalan folyására.

Ajánlatos tehát időnként a kaptárak előtt csendesen elsétálni. Ügyelni kell ilyenkor, hogy nem zúg-e valamelyik család? Ha azt vesszük észre, hogy egy bizonyos kaptárban a zúgás 1—2 napig állandóan tart, esetleg erősbödik, alapos gyanunk lehet egér vagy cickány jelenlétére. Ilyenkor kaparóval a röppnyíláson át be kell nyúlni. Minthogy az egér a mézet dézsmálja, egér jelenlétekor léptörmelékkel húzunk ki a kaparóval. A cickány kártevésére pedig a kaparóval kihúzott összeharapdosott méhek figyelmeztetnek. Ugy az egeret, mint a cickányt igen könnyen megfoghatjuk, ha megelőzőleg tartózkodunk a zajcsinálástól. Ha esetleg nagy zajt ütöttünk, az egér és cickány, gyanút fogva megszökik. Eltávozásunk után visszalapódkodik s folytatja pusztítását. Megfogásuk végett tehát óvatosan zsákok erősítünk a röppnyílásra s a lépeket kezdjük kiszedni. A zavarásra a kártevők kifutnak a zsákba, itt könnyen megfoghatjuk és megölhetjük őket. Ha esetleg nagy hideg volna, a kaptárt vigyük meleg helyre s ott hajtsuk végre a fent leírt műveletet, hogy a kibontott kaptár méhei meg ne fázzanak.

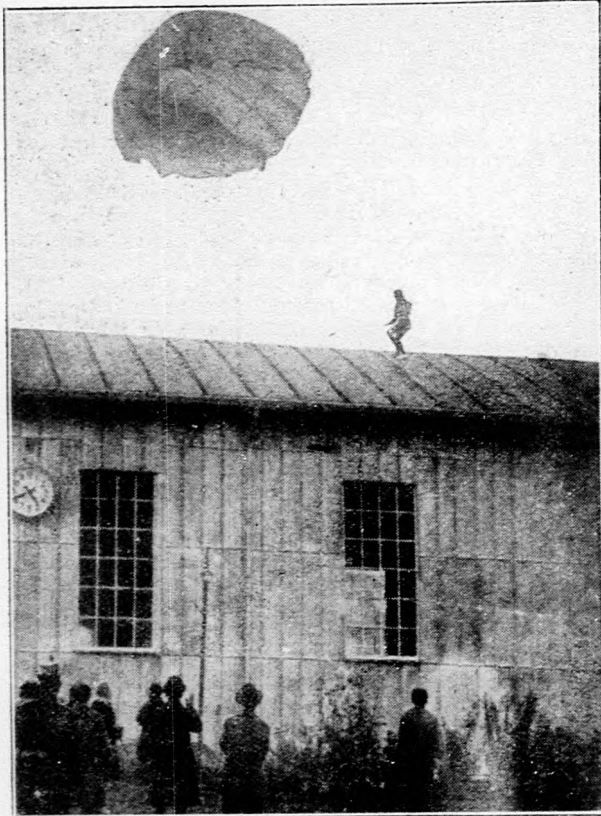
A méheknek a madarak közt is akadnak ellenségeik télen. Amilyen hasznos a cinege és a harkály a káros rovarok pusztításával, annyira kártékony tud lenni a méhesben. Ez a kártétele érthető is. Télen nem akad olyan könnyen rovar táplálékra, mint tavasszal és nyáron, tehát felkeresi éhségének csillapítására a méhest. Ha kevés cinege és harkály van a vidéken, akkor próbáljuk egyszerűen elűzni őket, ha azonban a méhest ellepnek, sodronyszöveget feszítsünk ki ellenük a méhes elé. Ezen madarak oktanul lelovöldözésétől tartózkodjunk, mert egyébként hasznos voltuk miatt helytelen lenne őket irtani; a lövöldözés lármája pedig a méheket izgatná. A nyugtalan méhek aránytalanul sok mézet fogyasztanak, amitől könnyen vérhast kaphatnak. Általában ezért is szokták a méheseket csendes, félreeső helyre építeni.

A méhkas belsejében télen át állandóan egyenletes hőmérsékletnek kell uralkodnia. A tapasztalat szerint legalább 5—8 fok C hőmérséklet a legjobb. Ha a család népes (körülbelül 30.000 méhből áll), vagy legalább is



„St. Louis lellek.”

Az óceán első átrepülőjének, az amerikai Lindbergnek, immár történelmi nevezettségű repülőgépe viselte ezt a nevet: „St. Louis lellek”. Egyik amerikai farmer földjén termett a képünkön látható különös alakú burgonya, mely valóban hasonlít egy repülőgéphez. A farmer a burgonyát Lindberg-burgonyának keresztelte el és elküldötte Amerika nemzeti hősének.



Repülőgépből egy ház tetejére.

Egyik németországi repülőtéren történt, hogy egy pilótát, aki ejtőernyővel kiugrott a repülőgépből, elkapott a szél és egy hangár tetejére sodorta. A repülő csak különös szerencséjének köszönhetően, hogy ép bérrel úszta meg a veszedelmes kalandot.

rendes (körülbelül 20.000 méhből áll), normális táplálkozás mellett képes arra, hogy ezt a legkedvezőbb hőmérsékletet előidézzé és megtartsa. Ellenben a *gyenge* (körülbelül 10.000 méhből álló) család csak fokozott táplálékfelvétellel képes olyan anyagcserét elérni, amelynek következtében a termelődött hőmennyiség a szükséges 5—8 fok hőmérsékletet eredményezi.

Ami most már magát a téli táplálékot illeti, legokosabb, ha az nem könnyen cukrosodó virágmézből áll. Híg ne legyen a méz, mert attól is vérhast kaphatnak a méhek. A természetből fogva híg méz csak erősebb hidegben vesz fel szilárdabb alakot; mihelyt az idő enyhébb, felhigul.

Célszerű a kaparóval avégett is benyúlni a röpnyláson, hogy vajjon nincs-e a kaptárban cukormorzsa? Amennyiben ilyen találnánk, az annak a jele, hogy a méz elcukrosodott. Ebben az esetben egy kevés langyos víz beadásával segíthetünk a bajon.

A telelő családok a tiszta levegő iránt is nagyon kényesek. Az alsó, szűk fűjratú, álló képtáraknál a levegőcsere nem tökéletes. Ilyen kaptáraknál az ablaküveg eltávolítandó s helyében rostaszita helyezendő, amelyre szalmaborítást alkalmazunk. Itt célszerű még a fedődesz-

kákat is szalmavánkokkal kicserélni. A méhek kijáróit ne szűkítsük azzal a célzattal, hogy a kaptárban meleget tartunk, mert így a levegőt zárjuk csak el. Az állati ellenségek távoltartására elegendő, ha fogas szerkezetet helyezünk a nyílásra.

Amikor a külső levegő 10—12 fok hőmérsékletű és szép napsütéses az idő, a méheket tisztulási repülésre engedjük. Ilyenkor jó lesz szalmával behinteni a kaptárok előtti földet, hogy az esetleg lehullott méhek a hideg földön ne dermedjenek meg. A méhek ugyanis tartózkodnak attól, hogy a kaptárban ürítsenek. Ezért tehát meg kell engednünk, hogy kirepülve a megfelelő időben ürítsenek. A kedvező időt ne engedjük elszalasztani, mert ha a méheket bentürítésre kényszerítjük, a kaptár levegője megromlik s ürülékük melegágyává válik a különféle betegségek csiráinak.

A szőlőtetű (filloxera) élete és kártevősei. (Képekkel.) A filloxera szőlőink legveszedelmesebb rovarkártevője. Az általa megtámadott tőke fejlődésében visszaesik, hajtásai rövidke maradnak, a kacsok lehullanak, levelei aprókká satnyulnak, a tő mind kevesebb termést hoz, végül teljesen elpusztul. Ha a beteg tőkét kiássuk, a gyökerek végén feltűnő duzzanatokat látunk. Ebben vannak a sárga színű, apró rovarok, amelyek késő ősszel az idősebb gyökerek kérge alá vándorolnak téli pihenőre. Tavasszal kibújnak s levetik barnás színű bőrkéket; vedlenek. Háromszori vedlés után kezdik rakni fényes, sárga színű tojásaikat. A tojásokból az anyállathoz hasonló lárvá bujik ki s a szőlőgyökérré telepszik. Ha megdő és háromszor vedlett, szintén úgy szaporodik, mint az anyja. A filloxera szaporasága olyan nagy, hogy az számokban szinte kifejezhetetlen. Egy lárvá átlag 50—60 tojást tojik. Kedvező időjárás mellett egy nyáron 6 nemzetség is követi egymást, tehát ezek újabb szaporulata óriási utódtszámot jelent. Augusztusban és szeptemberben a filloxerák között egyes karszebb alakok láthatók; ezek a nyphák. Ezekben kétféle: kisebb és nagyobb tojások vannak. A kisebbekből hímek, a nagyobbakból nőstények kelnek ki, amelyek kikelés után azonnal párosodnak. Párosodás után a hím elpusztul, a nőstény pedig tojásokat rak. A filloxerának természetes ellensége alig van. A franciák kutatásai szerint a földben élő bizonyos atkák és százlábúak pusztítják. A földfeletti részekben élő filloxera legismertebb ellensége a katicabogár, a fátyolka lárvája és a fűrészdarázs.

Gyümölcsfák beszerzéséről és ültetéséről. A gyümölcsstermesztés sikere nemcsak a megfelelő talajtól és éghajlati viszonyoktól függ, hanem attól is, honnan szerezzük be a fákat és hogyan ültetjük ki állandó helyeikre. A fák állandó helyre való kiültetése ősszel veszi kezdetét és tart tavaszig. Többnyire tavasszal szoktak ültetni. De akár tavasszal, akár ősszel ültetünk, mindig elég idő áll rendelkezésre, hogy a fák beszerzéséről idejében gondoskodhassunk. Vessünk számot: mennyi fára, milyen fajokra, fajtákra és törzsekre van szükség és ezeket csakis megbízható faiskolákból szerezzük be és lehetőleg olyan helyről, amelynek talaja, éghajlata a mi viszonyainkkal megegyező. A kiültethető fák faiskolai nevelése normális viszonyok között oltástól, szemzéstől számitva 3—4 év. A fák korára a faiskolában meggyőződés szereshető annyiban, hogy a közép- és magastörzsű gyümölcsfák kiképzése (felnevelése) többnyire mesterséges úton történhetik, mely alatt az értendő, hogy a fa törzsének folytatását képező vessző minden évben, erősségéhez mérten, vissza lesz metszve ellentétes rügyállásra, melynek eredménye a törzsön alig észrevehető görbülettel bíró, egyenes, függőleges irányban növekedő fatörzs. Történhetik a fák törzsének kiképzése természetes úton is, amikor a törzset képező vesszőt nem metszük vissza, hanem a törzs egyenes folytatása a legfelső, úgynevezett csücsrügyből fejlődik; ez esetben ott tehát, hol az új hajtás keletkezett, fás állapotban gyűrődést fogunk találni a fiatal fánál. A gyűrődések számához hozzáadva még egy évet, megkapjuk a fa életkorát. Ha kellő körül-

PETROLEUM-KÁLYHA SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TÁRSA BUDAPEST
 (a technika csodája) tiszta, üzembiztos, füstcső nélkül ég, csodás
 meleget ad, legolcsóbb tüzelés. — Árak P 30-tól nagyság szerint.
 (Alapítva: 1884.)
 Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.
Petroleum-gyorsfűzők. — Viharlámpák. — KARBID. — Acetylenégők és összes kellékek.

tekléssel gondoskodtunk a fák beszerzéséről, elő kell készíteni a talajt az ültetéshez. Tehát ősszel ki kell ásni a gödröket, amelyek átmérője és mélysége 80 cm. legyen. A földet úgy kell klemelni, hogy a felső földréteget, a feltalajt a gödör egyik, az altalajt pedig a másik oldalára rakjuk s az ültetés alkalmával alulról kerüljön a talaj felső rétege. Ültetés előtt a fákat is elő kell készíteni, vagyis a gyökereket és a koronát vissza kell metszeni. Elsősorban azokat a gyökereket távolítsuk el, amelyek kiszedés alkalmával eltörték. Az egész gyökérzet egyharmad része távolítandó el. A fakorona visszametszése úgy eszközözendő, hogy a fa törzsének egyenes folytatását képező, úgynevezett fővezérvesszőt a legutolsó metszéssel ejtett sebhellyel egyirányban, míg az oldal álló vesszőket kifelé metszük. Ezek után elültethető a fa, amit, hogy egyenes növést kapjon, kikarózzunk.

Hatvanhét olvasónk ezerkétszáz időjárás szabályt küldött hetedik versenyünkre.

Október hó 23-án hirdettük ki *hetedik pályázatunkat*, melyben időjárás szabályok beküldésére szólítottuk fel olvasóinkat. A pályamunkák beküldésének határideje november hó 13-án lejárt. Örömmel jelenhetjük, hogy versenyzőink derekasan kitettek magukért, amennyiben *hatvanhét olvasónk közel ezerkétszáz szabályt* jegyzett fel és juttatott hozzánk. Fogadják elismerésreméltó szorgalmukért legőszintébb köszönetünket.

A pályázat eredményének kihirdetését — mint ismeretes — december hó 4-ikén tesszük közzé, addig is — a pályamunkák beérkezésének sorrendjében — közreadjuk azoknak a névsorát, akik a magyar időjárás-tani szakferfiak támogatására siettek.

A névsor itt következik:

Bendly Gyula (Ormánd), *Hirka Mihály* (Alberti-Irsa), *Walter Antal* (Bácsalmási), *Lakatos Antal* (Abádszalók), *Karli János* (Sóly), ifj. *Szörös Lajos* (Lajosmizse), *Hajós István* (Sümege), *Mentes István* (Lentiszombathely), *Nagy Lajos Jenő* (Szentés), *Vas József* (Velemér), ifj. *Huszárszky János* (Nádasbokor), *Szűcs János* (Pereked), *Bahidszky János* (Tordas), *Urbán József* (Ujiráz), *Jakabfi Ferenc* (Palin), *Kovács János* (Pitvaros), *Bodorjai Domokos* (Nagyencs), *Komjáti Imre* (Gyöngyöshalász), *Tóth B. Sándor* (Zalaszabar), *Nagy János* (Pálmonostora), *Fekete Lajos* (Inkeantalfa), *Pánczél Rezső* (Tokod), ifj. *Kóvér János* (Zsira), vitéz *Sz. Molnár Balázs* (Kőcsélszeg), *Fülöp Imre* (Kondorostanya), *Törzsök István* (Belvárd), *Majzik Viktor* (Nagykörű), *Tóth Ferenc* (Bogyoszló), *Váczai Béla* (Nyúlfa), *Farkas Mihály* (Berkesd), *Buzás György* (Szarvas), *Szurinás István* (Ujiráz), *Gulyás László* (Biharugra), *Kispál Sándor* (Kiskúndorozsma), *Papp György* (Mezőkeresztes), *Piskátor András* (Nógrádpatak), *Bugyi Albert* (Jászberény), *Bottlik Imre* (Törökszentmiklós), *Sávi Ferenc* (Szeged-Felsőbánya), *Horváth Imre* (Jobaháza), *Móricz János* (Balatonyörök), ifj. *Tóth István* (Nagydorog), *Fekete László* (Nagyecnk), *Fistrovici István* (Prügy), *Baráth János* (Belvárd), *Kámán János* (Alsópáhok), *Túri Pál* (Csonserád), *Puskás László* (Ószentiván), *Horváth József* (Sárvár), *Szenci Antal* (Esztergom), *Bognár Ernő* (Kerca), ifj. *Szántó István* (Tápiószéle), *Terenyi Dezső* (Jászládány), *Bendó József* (Tiszaórs), *Szűcs András* (Gádoros), *Paukovits Emília* (Ják), *Laczkó János* (Lapujtő), *Kolat Sándor* (Kispesterd), *Kis József* (Alsók), *Lázár József* (Alsópáhok), *Szigeti Károly* (Magyartelek), *Berky Ignác* (Dunaföldvár), *Sztraka Ferenc* (Dunaföldvár), *Nyiri Lajos* (Szentés), *Kardosny Miklós* (Mosondarnó), *Molnár István* (Nagypál) és ifj. *Benecz József* (Somogyjád).

Jövő héten új pályázatot hirdetünk, melyre jóelőre felhívjuk olvasóink szíves figyelmét.



Híd, mely alatt nagy hajók is áthaladhatnak.

Képünk egy érdekes hidat ábrázol, mely mostanában készült el Amerikában, a Kennebec-folyón. A híd egy kilométer hosszú és az a különlegessége, hogy a közepén jóval magasabb. Így tudniillik nagyobb hajók is áthaladhatnak alatta.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Számtartási és adóügyi tanfolyam a Köztelken.

Az OMGE igazgatósága az ez év elején nagy sikerrel rendezett számtartási és adóügyi tanfolyamot az OMGE székházában, a Köztelken, Budapest, Kőztelek-utca 8., újból megkezdte. A tanfolyam december hó 12-én, délután négy órakor kezdődik és december 15-én ér véget. A számtartási tanfolyam előadói *Ormándy János* dr. ny. gazdasági akadémiai tanár, mezőgazdasági kamarai igazgató és *Szörényi László* dr. ny. pénzügyi főtanácsos, pénzügyigazgatóhelyettes. A tanfolyamon az elméleti előadásokat délelőtt 10—12-ig, a gyakorlati előadásokat pedig délután 4—6-ig tartják. A résztvevők az előadás látogatásáról bizonyítványt kapnak. A számtartási tanfolyam díja 20 pengő, mely összegre a jelentkezéssel egyidejűleg, az OMGE pénztárába küldendő be. A jelentkezés határideje 1927 december hó 1. A számtartási tanfolyamra szóló mindenemű bejelentések az OMGE titkári hivatalához címzendők.

A német gazdák köszönetet mondtak a földmivélsügyi minisztériumnak.

Ez év augusztus 30-tól szeptember 5-ig terjedő időben a német mezőgazdasági társaság tagjaiból delegált bizottság járt Magyarországon a tengeritermelés tanulmányozására. A bizottságnak a földmivélsügyi minisztérium minden tekintetben rendelkezésére áll, hogy alapos munkát végezhesen. A német mezőgazdasági társaság támogatásáért *meleghangú üdvözlő iratban mondott köszönetet*, melyben kiemeli, hogy a bizottságnak alkalma volt Magyarországnak oly értékes tapasztalatokat szerezni, amelyek a német tengeri termelés fejlődését a jövőben alaposan előmozdítják.

Részletfizetésre — készpénzárakon. Sokan gondolkodóba estek már azon, vajjon lehetséges-e az ilyesmi, s elmentek a Rákóczi-úti Hangszer-palotába s ott zongora, hegedű- vagy egyéb hangszervevő vált belőlük, mikor meggyőződtek arról, hogy részletfizetésre egy fillérrel sem kell többet fizetniük, mintha készpénzzel vásárolnának.

**LOKOMOBIL, FECSKENDŐ,
CSÉPLŐMENTŐSZEKRENYEK,
SZÁRNYSZIVATTYÚK, TÖMLŐK,
CSÖVEK, ARMATURÁK
minden üzemszükségleti cikk.**



VERMOREL-PERMETEZŐK
eredeti francia és hazai gyártmány.
RÉZGÁLIC, RAFFIA, KÉNPOR.

SCHVARCH JÓZSEF ÉS TÁRSA, BUDAPEST
Vilmos császár-út 53. (Alapítva 1884.)



Óriásgomba.

A képlünkön látható óriásgomba magassága 40 centiméter, szélessége 25 centiméter, súlya 7 és fél kilogramm. Felületén becsülést szerint hét szaporodó szerv (spóra) van benne. Németországban gyermekek találták.

Félláru vasúti jegyek a nemzetközi baromfikiállításra.

A Baromfityenyésztők Országos Egyesülete — mint ismeretes — a földművelésügyi kormány, Budapest székesfőváros, Pestvármegye és az összes gazdatársadalmi intézmények erkölcsi és anyagi támogatása mellett december 8-tól 11-ig Budapesten nemzetközi baromfikiállítást rendez. A bolgár kormány és a baromfityenyésztési egyesületek mintegy harminc kiránduló csoportot küldenek ki a kiállításra és a magyar baromfityenyésztés tanulmányozására. Díjazási célokra igen szép tiszteletdíjak állanak rendelkezésre. A kiállítás alatt előadásokat tartanak. Igen szép látványosság lesz több száz postagalambnak a feleresztése. Érdekes lesz a kakas- és nyulfogás. Szabadon eresztésnek nyulakat és kakasokat, aki megfogja, annak tulajdonába megy át. A kereskedelmi minisztérium félláru vasúti jegy váltására jogosító igazolványokat engedélyezett a vidékről jövő látogatók részére. Az igazolványok érvényesek felutazásra december 5-től 12-ig és visszautazásra december 8-tól 15-ig. Az igazolványok kaphatók a Baromfityenyésztők Országos Egyesületénél, Budapest, IX., Üllői-ut 25., I. emelet 10.

A májmétegy fellepésének megakadályozása.

Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara a múlt év folyamán a mérhetetlen károkat okozó májmétegy elleni küzdelmet ismételtelen a kezébe vette. Hogy a fertőzés mértékét megállapítsa és az orvosláshoz szükséges lépéseket megtehesse, körlevélben hívta fel a községi előjáróságokat a vizsgálathoz szükséges minták beküldésére. Ezeknek összegyűjtése után a vegyi vizsgálat alapján mindenütt gondoskodik arról, hogy a baj fellepésének elejét vegye és, hogy a gazdákra nézve annyira káros betegség tovább ne terjedhessen.

Megnyílt a berettyóújfalusi téli gazdasági iskola.

A biharmegyei kisközgazda ifjak továbbképzésére Berettyóújfaluban létesített „téli gazdasági iskolának” november 4-én volt az ünnepélyes megnyitása. A földművelésügyi minisztert Fráter László dr. alispán képviselte. Az iskola megnyitására megjelent Feilitzsch Bertold dr. főispán is. A megnyitóbeszédet Fráter László dr. alispán mondta, akinek egyébként főérdeme van abban, hogy a biharmegyei kisközgazdai ifjak továbbképzését és nevelését szolgáló intézményt negyven alapítványi helyvel már az idén megkezdhetette működését. Az iskola megnyitására látványosan üdvözölték a földművelésügyi minisztert.

A gazdák képviselői a tőzsden.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara a közelmúlt napokban foglalkozott azokkal a tapasztalatokkal, amelyeket a tőzsdei szakértő bizottságban résztvevő gazdamegbizottak a tőzsden kifejtett egy havi működésük során szereztek. Mindenek-

előtt megállapítást nyert, hogy a gazdák tőzsdei szereplésének korlátozottsága folytán a gazdaérdek nem érvényesülhet a kereskedőérdekkel egyformán. Miután ugyanis a bizottságoknak csak egy tagja gazdaszakértő, ez az egy tag állandó kisebbségben van a bizottság elnökével és másik kereskedő tagjával szemben. A 79 kg.-nál nehezebb hl. súlyú búzák jóváírása tárgyában átirattal fordult a Kamara a tőzsde elnökségéhez. A szakdöntőbizottság elnöke ugyanis nem elégti ki a tőzsdei szakdöntőknek a közelmúltban történt oly értelmű módosítása, hogy 80 kg. és ennél nehezebb búzánál csupán 3/4 százalék maximális értékfeletti igényelhető, mert ez csupán 1/2 százalékot jelent akkor is, ha a minőségsúly 81—83, sőt 84—85 kg. Oly esetekben amídon, mint az idén is előfordult, kitünő a termés minősége, a jóváírásnak ily csekély mértéke nem méltányos és semmi esetre sem alkalmas rá, hogy a minőségi termelés érdekében búzdítóan hasson.

Gazdakérdések az OMGE választmányi ülésén.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmánya az elmúlt héten ülést tartott gróf Somssich László elnöke alatt. Az ülésen Buday Barna, az OMGE igazgatója, tette meg jelentését a földreform pénzügyi megoldására vonatkozó tárgyalásokról. Ezután Mutschbacher Emil dr. ügyvezető igazgató tartotta meg beszámolóját az újabb mezőgazdasági vonatkozású törvényhozási és kormányintézkedésekről. Túlzásnak mondja a külkereskedelmi mérlegünkhöz fűzött pesszimistikus véleményeket, mert a kereskedelmi mérlegnek passzív voltából nem lehet messzebbmenő konzekvenciákat levenni. Lényeges az értékesítési problémák rendezése, valamint, hogy az eladási ár a mezőgazdaságban igazodjék a termelési költségekhez. A vámpolitikai kérdésekkel kapcsolatosan szükségesnek tartotta leszögezni az OMGE-nak azt az elvi álláspontját, hogy amennyiben a magyar állam állatkiviteli engedélyeket nem kap, álljon el a német szerződés megkötésétől, mert az ránkéve semmi előnnyel nem jár. A beszámoló után Szász Richárd a gazdatársadalomnak a székesfővárosi törvényhatóságában való képviseltetését követelte. Gál Gaszton kritikát mondott a mai mezőgazdasági helyzetéről. Kimutatta, hogy a mezőgazdasági üzemek legtöbbszörben hét métermézárás természeténél nincs jövedelem. A gazda kénytelen tőkéjéből élni és miután azt már több-kevesebb felemészítette, adósságokba merül. Szükségesnek tartja az értékesítés nehézségeinek elhárítását, valamint azt, hogy a mezőgazdasági ipar-cikkekhez ne aránytalanul drágán jussanak a gazdák.

A Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara közgyűlése.

November hó 9-én tartotta a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara 63. közgyűlést Győrött a vármegeháza dísztermében. Khuen-Hedervary Károly gróf elnök megnyitójában megemlékezett a mezőgazdaság súlyos helyzetéről, amely az utóbbi időben még rosszabbodott, úgy, hogy a mezőgazdáknak a jövőben még jobban össze kell fogniuk, hogy a válságot elkerüljék. A védővámok kérdésével kapcsolatban megengedhetlennek tartja, hogy egyes iparágak kartellba álljanak, amely esetben konkurencia nem fejlődhetik. Rátér azon vádra, hogy a gazdák visszatartják terményüket. Igaz, sok termény van az országban, de sajnos, ez nem a gazdák, hanem mások kezén van, ha mindjárt a gazdák magtárából történik is a szállítás. Foglalkozik azzal a váddal is, hogy a mi búzáink minősége gyenge, abból exportképes lisztet nem lehet készíteni. Ez a vád sem állhat meg. Ha a malomipar versenyképes akar lenni, mindazon eljárásokat be kell vezetnie, amelyek külföldön engedélyezve vannak.

Ezután elhatározta a kamara, hogy felkéri feltratilag a földművelésügyi minisztert, hogy a mezőgazdasági beruházási tevékenységek során vonja be gyakorlati célú munkásságába is a kerületi mezőgazdasági kamarákat s azok alárendelt szerveit is. Kéri a közgyűlést, hogy a talajvizek tecsapolásához szükséges szakértők száma szaporíttassék s e munkálatok sűrűsen vitessenek keresztül. A kisbirtokosok olcsó hosszúlejáratú hitelhez juttatandók. A kistermelők gyümölcs-, tej- és kerti veteményei szövetkezés útján való értékesítése kormánytámogatással mozdíttassék elő. A növény- és állatvédelem általánosság tétele törvényerővel szabályoztassék. A közgyűlés kéri a kereskedelmi kormányt, hogy az úttörvénytervezetet emelje mielőbb törvényerőre. A közgyűlés végül elhatározta, hogy a gazdatársadalom teherrel ellátott képességével arányban álló adóztatásról részletes tervezetet dolgoztak ki, melyben különösen nagy súlyt helyez a községi háztartással járó adózás miként történő megoldására.

Mégkondult a templom...

Mégkondult a templom
Legnagyobb harangja,
Valakit esketnek,
Mégis bús a hangja;
Valakit esketnek,
Valaki sír nagyon,
Bús fejét lehajtva,
Gyászos, mint sírhalom...

Mégkondul a templom
Legkisebb harangja,
Valakit temetnek,
Szomorú a hangja;
Valakit temetnek,
Most teszik a sírba,
Valakit gyászolnak,
Feketében... sírva...

KARLI GYULA (Sóly).

Horthy István lép Degenfeld József örökébe. Degenfeld József gróf halála óta betöltetlen a tiszántúli református egyházkerületnek főgondnoki széke. Az egyházkerület közvéleménye egyhangu bizalommal foglalt állást vitéz Horthy István lovassági tábornok mellett. Vitéz Horthy István kijelentette, hogy köszönettel fogadja az egyházkerület részéről megnyilvánult megtisztelő bizalmat, bár érzi, hogy Degenfeld József gróf egyénisége és példája igen súlyos teherrel nehezedik rá, mégis reméli, hogy a nagy felelősség ellenére is Isten segítségével meg tud majd felelni a bizalomnak.

Ezüstrókákat kap a földművelésügyi minisztérium. Vitéz Keresztfalvy Antal lapkiadó, aki már évek óta külföldön él, most érkezett tengerentúli útjáról Budapestre. Keresztfalvy a kanadai Prince Eduard Island szigetről nyolc pár gyönyörű ezüstrókákat hozott — kézipodgyásként. A nagyértékű példányok közül Keresztfalvy öt pár ezüstrókat a földművelésügyi minisztériumnak adott.

Elfogták a szegedi tanyák rémét. A szegedi rendőrség elfogta Vecsernyés Sándort, a szegedi tanyák rémét, aki hosszú idő óta sorozatos gazságaival a legnagyobb rémületben tartotta a tanyai lakosságot. A sötétlelkű legény számtalan rabló-gyilkos merényletet követett el, úgy, hogy a tanyalak önkéntes járőrök is szerveztek, hogy életüket és vagyonukat biztosítsák. Vecsernyés Sándort, akinek lelkét gyujtogatás bűne is terheli, előreláthatólag *stadriális bíróság* elé állítják.

Iskolásgyermekek írták a mezei egereket. A szokatlanul enyhe időjárás következtében Sopron megyében rendkívül elszaporodtak a mezei egerek, amelyek nagy károkat okoznak a vetésekben. Az iskolásgyermekeket testületileg viszik egérintésre a határba. Szany község határában nagyszámú vándorpatkány ütött tanyát, melyek szintén nagy károkat okoznak, kivált a lucernásokban.

Berkó Géza meghalt. Berkó Géza, az Amerikai Magyar Népszava megalapítója és szerkesztője 56 éves korában Newyorkban meghalt. Berkó Géza igazi vezére volt az amerikai magyarságnak, amelynek érdekében fáradhatatlan munkásságot fejtett ki. Nagy küzdelmeket folytatott, hogy a magyar munkások kiszákmányolása megszűnjék s ő vetette meg alapjait a magyar kivándorlókat védő intézményeknek, segélyegyesületeknek és árvaházaknak. Berkó Géza erejét felőrölte az emberfölötti munka. Régi szívbaja győrtte s már csak az volt egyetlen vágya, hogy az általa megindított newyorki Kossuth-szobor mozgalom sikerre jusson s megérhesse Kossuth ércalakjának leplezését. De ezt a napot nem tudta megélni. Felesége és négy gyermeke gyászolja az amerikai magyarsággal együtt.

Különös családi dráma Ujpesten. Ujpesten, a Török Ignác-utca egyik házában Kenedics Lajos villanygyári tisztviselő felesége éjszaka revolverrel ráltott a férjére, majd öngyilkos szándékkal felvágta karján az ereket. Mindkettőjüket súlyos sérülésekkel kórházba szállították. Az asszony elmondta, hogy férje kegyetlen bánásmódja annyira elkésértette, hogy meg akart válni az életől. Éjszaka revolvert vett elő de olyan ideges volt, hogy amikor férje felriadt, ijedtében rástította a revolvert. A különös családi dráma ügyében a rendőrség vizsgálatot indított.

Ingyen magyar iskola és 10 alátét kotta



minden gitárciterához, melyet könnyűszerrel 2 óráan belül minden kottaismeret nélkül játszók! Árak: 4! huros P 12 —, 49 huros P 17.4), 56 huros P 19.40, 67 huros P 26 —, 92 huros P 23.30. **Csomagolás díjtalan!** Összes hangszereinket felőlelő magyar főrajgyez-künket kívánságra díjtalanul küldjük meg. Gyári árak! 14 00 — elismerő levél!

Meinel és Herold hangszerg-ár magyar osztálya, Kling-nthal 21462 sz. (Szászország).

Megkezdte működését a Faluszövetség könyvostálya. A kulturának a nép legszélesebb rétegeiben való fejlesztésén és meggyökeresedésén dolgozik a Faluszövetség, a falvak különböző gazdasági és társadalmi intézményeivel karöltve. E munka eredményeképpen ma már mindenütt intenzív mértékben növekszik a falu népében a vágy a jó és hasznos könyvek iránt. Sajnos azonban, e kultúrigény kielégítésére a falu leginkább azt a forrást vette igénybe, amely hozzá legközelebb esett és így a vásári ponyva- és szennyirodalom jutott el legelőször a falusi kis házak közé, mely az egyszerű lelkeket méltelyezte meg leghamarább. A Faluszövetség eddig is küzdött a falun felbukkanó rossz és mérgező könyvek ellen, a legújában felállított könyvostályával pedig ezt a kulturmunkát szélesebb alapokra helyezi. A Faluszövetség könyvostályának az a célja, hogy jó, hasznos, szórakoztató, ismeretterjesztő, a falusi emberek kezébe való könyveket adjon a falunak és a könyvek beszerzésében úgy az egyes embereknek, mint a falusi intézményeknek támogatására legyen. A Szövetség már eddig is negyven könyvet adott ki „A Falu Könyvtára” című kiadványsorozatában és a jó könyvek és népkönyvtárak ezreit és ezreit osztotta szét a magyar falvak között. Községek és gazda- és olvasókörök, Faluszövetség fiókok, ifjúsági és levente-egyesületek részére könyvtárakat állít össze, könyvek beszerzésében, folyóiratok és újságok rendelésében tanácsot és útbaigazítást ad. A Faluszövetség könyvostályában a Faluszövetség tagyesületei és fiókjai kedvezményes áron és feltételek mellett szerzhetik be könyvszükségeiket. Az akció iránt érdeklődők forduljanak a Faluszövetség könyvostályához (Budapest IX., Üllői-ut 1. II. emelet).

Leégett a csornai Frankl-malom. A Dunántúl egyik legnagyobb gőzmalma, a csornai Frankl-féle malom kigyulladt és leégett. A segítségül hívott győri tűoltóság csak részben tudta megmenteni az épülettömböt, azonban a gabona és liszt-raktárt és az irodahelyiséget így is sikerült megmenteni. A kár mintegy félmillió pengő.



Erdei futás.

Németországban ősszel és tavasszal nagy erdei futóversenyeket rendeznek az ifjúság számára. Képünk a most lezajlott őszi versenyekről készült. A példa követésre méltó.

A newyorki Kossuth-szobor. Az amerikai *Kossuth-zarándokbizottság* Apponyi Albert gróf elnökletével tartotta legutóbbi ülését. Apponyi rámutatott annak a ténynek óriási jelentőségére, hogy a magyar államférfinak szobrát éppen Newyorkban, Amerika kulturális és gazdasági központjában állítják fel. A bizottság nagy lelkesedéssel hallgatta végig *Walter James* newyorki polgármesternek, a szoborbizottság tiszteletbeli elnökének táviratát, amelyben üdvözlését küldte a budapesti Kossuth-szoborbizottságának. Apponyi sajnálattal jelentette be, hogy személyesen nem vehet részt a newyorki ünnepeken, majd *Perényi Zsigmond* báró jelentette be, hogy a szoborbizottság száz taggal indul Newyorkba. Ebben a küldöttségben testvéri egyetértéssel foglal majd helyet földműves, polgár, munkás és úr.

Halálcsónak-katasztrófa a Dunán. A *Duna Gőzhajózási Társaság* egyik budapesti állomásáról a Szilágyi Dezső-térre akart szállítani tizenöt métermázas szent *Hleics* András rév-kormányos, *Töczy* Gyula, *Hegyi* Mihály, *Szentmihályi* István és *Ádám* József. A szélviharban a csónakon átszaptak a hullámok, mire *Töczy* és *Hegyi* megjelvedve, beugrottak a Dunába. A csónak emiatt felborult, úgy, hogy a *Kolovrat* tehergőzös segítségével sikerült csak a hajósok egy részének megmenekülnie. Éppen az első menekülők, *Töczy* és *Hegyi*, a Dunába fulladtak.

Pusztító tűzvész Bodroghalomban. A trianoni határ mentén fekvő *Bodroghalom* községben, amely alig husz kilométernyire fekszik Sátoraljujhelytől, borzalmas tűzvész ütött ki. Bár a községi tűzoltóság munkáját a környékbeli őrségek, sőt a sátoraljujhelyi és miskolci tűzoltóság modern készültségei is segítették, a tüzet nem sikerült lokalizálni, úgy, hogy még másnap is lángokban állt a falu. A bajt növelte az a tény, hogy hatalmas szélvihar vonult végig a falun. Az eddigiek szerint a tüzet *gyújtogatás* okozta, amit valószínűvé tesz az az ijesztő körülmény is, hogy Bodroghalomban október közepe óta ez már az ötödik tüzeset.

Sokszáz halottja van az északamerikai árvíznek. Az északamerikai árvízserencsétlenség borzalmas méreteket öltött. New-Englandban százötven halottja van az árvíznek, az anyagi kár pedig többmillió dollár rug. Összesen mintegy *husz város pusztult el*. A vermonti vasúttársaság tizenhét hídja ment tönkre. Burlingtonban az állami útépítőhivatal tizenhét alkalmazottja fulladt a vízbe. Montpelierben három embert temetett maga alá az összeomló víztorony. A katasztrófát súlyosbítja az a körülmény, hogy az árvíz sújtotta vidékeket járványos betegségek terjedése is fenyegeti.

Egymilliárd pengő adósságát kapja vissza karácsonyig az Unió. Az *Északamerikai Egyesült Államok* kintestéri hivatala érdekes összeállításban közli, hogy Anglia, Csehország, Belgium és Lengyelország kerekaszám egymilliárd pengő köteles karácsonyig visszafizetni az Uniónak. Százmillió dollárral tartoznak ezenkívül a következő államok: Magyar-, Finn-, Lett- és Észtország és Litvánia. Franciaország négyszázmillió dolláros haditartozását a jövő év tavaszán köteles rendezni.

Kérjük a saját érdekében, olvassa el figyelmesen az alábbi esetet: *Basa* János, *Pallavicini* György őrnagy szemcseli uradalmának intézője a sertéseket, hogy a ragadós száj- és körmőfájást kikerüljék — naponként kétszázalékos Lysoform-oldaton át hajtotta ki a levegőre, illetve egy lapos ládát megtöltött, amikor kihajtották őket. Az állatok eközben ittak is a Lysoform-vízből és ez nemcsak, hogy meg nem ártott nekik, hanem még a sertésvészt is elkerülték, amely pedig ugyanakkor a szomszédban rettenetesen dühöngött és igen sok áldozatot szedett. Az intéző azóta a moslékba naponta egyszázalékos Lysoform-oldatot öntet és amióta ezt csinálja, az uradalomban nem fordult elő sertésvész. Példáját igen sokan követték és rengeteg elismerőlevelet kapunk állandóan, hogy a Lysoform a sertésvész ellen milyen kitűnő óvszernek bizonyult.

Szántó nyolc és fél, Vági négy és fél évi fegyházat kapott. Többnapig tartó tárgyalás után kihirdették az ítéletet a kommunista összeesküvéssel vádolt *Szántó* Zoltán és társai bűnügyében. A büntetőörvényszék *Szántó* Zoltánt nyolc évi és hat hónapi fegyházbüntetésre és tíz évi politikai és hivatali jogvesztésre ítélte, *Vági* István négy és fél évi fegyházat kapott s ugyancsak tíz évi jogvesztést. *Pól* Sándorra három és fél évi, *Kocsis* Jánosra két évi, *Gosztola* Istvánra négy évi, *Löwy* Sándorra három és fél évi fegyházat, huszonnyolc vádlottra pedig kisebb-nagyobb fegyházbüntetést mért a bíróság, mely a vádlottak nagyrészét négy napos sötét zárkával is büntette a kommunista Internacionálé éltetése miatt.

Tilos a sínek közt járni. A belügyminiszter a közlekedés szabályozására, különös tekintettel a vasúti sínek közt való közlekedésre, újabb rendeletet bocsátott ki. A miniszter tekintettel a sínautók és motoroshajtányok menetrendtől eltérő járatására, utasította a hatóságokat, hogy mindazok ellen, akik a sínek közt közlekednek, *szigorú kihágási eljárást indítsanak*.

Ezerötszáz új könyvtárt létesítettek. *Klebsberg* Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter a háború és forradalmak alatt tönkrement népkönyvtárak ujjaszervezésével kapcsolatban *ezerötszáz* új népkönyvtárt létesített. Az új ezerötszáz népkönyvtár a következőképpen oszlik meg: száznegyven nagy könyvtár kisebb városok és olyan községek részére, ahol nagyszámú az értelmiség, százhatvan közép-könyvtár nagyobb falvak részére, kilencszáz kis könyvtár kisebb falvak és háromezreszáz tanyai könyvtár, tanyák részére. A könyvtárak anyagát úgy válogatták össze, hogy a különböző tárgykörből vett könyvek kerek egészet alkotnak s alkalmazkodnak a lakosság életviszonyaihoz és műveltségi fokához. Különösen képpen a szakirodalmak termékeiből állanak egész sorozatok az olvasók rendelkezésére.

Albrecht királyi herceg Belgiumban. A *Magyar Gyermekvédő Liga* küldöttsége élén *Albrecht* királyi herceg Belgiumba utazott, hogy köszönetet mondjon a belga nemzetnek a magyar gyermekek szeretetteljes vendégül látásáért. A királyi herceget Antwerpenben, Manilesben, Brugesben és Gandban nagy ünneppel fogadták, ami örvendetes jele Magyarországnak megbecsülésének. A küldöttség mindenütt kifejezte mély hálóját azért a felejtetetlen meleg szeretért, amellyel a belgák a magyar gyermekeket fogadták.

A Dunába akarta dobni a gyermekét egy elkéseredett varrónő, aki maga is öngyilkosságra készült nagy nyomora miatt. „*Mamukám, nem akarok meghalni!*” — sikoltzott a gyermek, erre figyelmesek lettek a budapesti Margitáld járőrök, akik elvették az anyától a gyermeket és mindkettőjüket bekisértették a főkapitányságra. *Gutai* Pálné varrónő, aki Rákospalotán lakik, a rendőrségen elmondotta, hogy özvegyasszony és hároméves kisleányával és fél éves csecsemőjével a szó szoros értelmében éhezett, ezért akart megválni az élettől. A főkapitányság, miután a szerencsétlen asszony megígérte, hogy nem kísérel meg több gyilkosságot és öngyilkosságot, hazaengedte *Gutai* Pálnét.

Asthmát, tüdőcsúshurutot, rekedtséget stb. gyógyít: Asthma Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgenintézet. Budapest, Andrássy-út 87. Telefon 123—82. Olcsó betegszobák.

Mravkó József utóda
GYURUSZ GYÖRGY puskaműves és fegyverkereskedő.
 BUDAPEST, KÁROLY-KÖRUT 22. SZ.
 (Róscr-bazár udvarban.)



ELVÁLLAL: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. **ELAD:** elsőrendű gyártmányú golyós, sörtes ismétlődő automatá vadászfegyvereket, pisztolyokat, revolvereket. Legjobb minőségű mindenféle golyós, sörtes töltények-lőszernek nagyválasztékban.



A GAZDATÁRSADALOM NAPILAPJA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. szám.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Egy kétszobakonyhás házam és céslőgarmenturám után kivetettek 302.87 pengő közmunkaadót; jogos-e ez? (K. L. Hajdúböszörmény.) — **Felelet.** A közmunkaváltás vármegyéknél különbözőképpen van szabályozva, azért erre vonatkozólag felvilágosítást nem adhatunk, hanem azt tanácsoljuk, kérje el a községházán betekintést végezt az erre vonatkozó szabályrendeletet és ebből állapítsa meg a kért adatokat.

Kérdés. Kell-e saját termelésű borom után fogyasztási adót fizetnem, ha a bort eladom? (M. I. Lítke.) — **Felelet.** Igen, az eladott mennyiség után. Többi kérdésére jövő számunkban válaszolunk.

Kérdés. A bank százzsálalékos árfolyamon bocsát ki amortizációs kölcsönt. Hogyan kell érteni ezt az árfolyamot? (D. Gy. Dombegyháza.) — **Felelet.** A százzsálalékos árfolyam úgy értendő, hogy a bank a kölcsönt teljes összegben fizeti ki, például 100 pengő kölcsön fejében száz pengőt folyósít. Ha 98-as árfolyamon bocsátán ki, akkor csak 98 pengőt fizetne.

Kérdés. 1. Van-e haltenyésztesről szóló könyv? 2. Hol van a haltenyésztes társaság? (Sz. K. Szunyog.) — **Felelet.** 1. Édesvízi Halgazdaságok. Ára 3.30 p. Az összeg elzetes beklüldése ellenében kiadóhivatalunk postadíjmentesen megküldi. 2. Budapestben, Corhus Béla haltenyésztes-társaság (IX., Boráros-tér 3.)

Kérdés. Van-e a szijgyártóknak szaklapjuk? (R. J. Duna-szekcső.) — **Felelet.** Nincsen. Bőripari szaklap a „Bőripari Szemle”, Budapest, VI., Teréz-körút 25.

Kérdés. 1. Budapesttől 650 kilométernyire lakom, milyen rádiót szerelhetek fel keretantennával és milyen szabadban elhelyezett antennával? 2. Igaz-e, hogy újabb, erősebb leadóállomás készül és mikor helyezik üzembe? 3. Szükséges-e engedély a rádióalkatrészek vásárlásához? (Ifj. A. J. Szentjakabfa.) — **Felelet.** 1. Jelenleg úgy külső antennával mint keretantennával csak lámpás-készülékkel hallgathatja a leadást. 2. Igen, valószínűleg tavasszal. Ekkor az egész országban lehetséges lesz a detektoros készülékkel való rádióvétel. 3. Igen, az engedélyt a postahivatalnál kaphatja meg, 2.40 pengőbe kerül s egyúttal az első hónapi rádió előfizetés díjával szolgál.

Kérdés. Húsz éves vagyok, katona nem voltam, lovascsendőrt szeretnék lenni. Hol jelentkezem? (Hű olvasó, Szárjöld.) — **Felelet.** A csendőrséghez való felvétel végett a budapesti csendőrlaktanyában (I. ker., Böszörményi-út 21. szám) hétköznaponként 9—2-ig kell jelentkezni. Szükséges kellek: 163 cm. testmagasság, betöltött 19. életév, büntetlen előélet s kiskorú, tehát önnél is, szülői beleegyezés, továbbá nőtlenység. Ha felveszik, akkor az utána következő hónapra hívják be szolgálatra, de előbb, mint gyalogos végzi szolgálatát.

Kérdés. 1. Mivel etessem a magludakat a tél folyamán, hogy jó költésre számítsak? 2. Hogyan lehet megismerni a görögdinnyét, hogy érett-e már? 3. Lehet-e egysoros kis kézi vetőgépet kapni? (K. A. K. Jászladány.) — **Felelet.** 1. Télien a ludnak legjobb takarmánya a szemes eleség (tengeri, árpa zab) és apróra vágott répa, mely utóbbi közé kevés korpa van keverve. 2. A görögdinnye érett állapotban már könnyen leszakad a szá-

ról, halványzöld színű s a kopogtatásnál kevésbé tompa hangot ad. 3. A „Mono-drill” nevű vetőgép alkalmas legkülönbözőbb nagyságú magvaknak egy sorban való elvetésére. Ára a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél (Budapest, V., Alkotmány-utca 29.) 38 pengő.

Kérdés. Kapható-e a Bedő Albert-féle erdőéri tankönyv? (T. K. Nyirád.) — **Felelet.** Nem kapható.

Kérdés. Hogyan kell vetni nyúlzsupukát? (K. M. Terény.) — **Felelet.** A nyúlzsupukát úgy kell vetni, mint a vöröshert: tavaszi gabonával, mint védőüvényvel. Csak ott érdemes termelni, hol a vöröshere, lucerna, bíkkönyfélék nem diszlenek. Száraz, homoktalajokra való. Kesernyész ize miatt a ló nem szereti, de a szarvasmarha hozzászoktatható, ha eleinte szecs-káva és más zöldtakarmánnyal keverte etetjük. Rendszeresen szénát készítenek belőle.

Kérdés. 1. Hogyan lehet házilag papírragasztószert készíteni. 2. Kik vesznek részt a rejtvény nyerevények sorsolásában? (Ifj. T. I. Kondó.) — **Felelet.** 1. Jó ragasztószert kap, ha keményítőt old fel meleg vízben. Ezt hagyja megkecsenyásodni, így állandóan van jó ragasztószere. 2. Minden helyes rejtvény-megfejtő résztvesz a sorsolásban.

Kérdés. Milyen cím illeti meg egy református lelkész elvált feleségét? (B. S. V.) — **Felelet.** Ha férje nevét jelenleg is viseli, akkor természetesen megilleti a „tiszteletes asszony” megszólítás.

Kérdés. A tehenem tőgye tele van fekélyvel. Mit tegyek vele, hogy meggyógyuljon? (K. I. Szellő.) — **Felelet.** Kezegesse tiszta bőrvazellinnel, amíg le nem száradnak.

Kérdés. 1. Meggyfám levele megsárgult. Mi az oka ennek? 2. Szőlőnek és gyümölcsfának milyen műtrágya ajánlatos és mikor kell a trágyát kivinni? (H. M. Levél.) — **Felelet.** 1. Helyi vizsgálat nélkül a meggyfa betegségének okát nem tudjuk megállapítani. Küldjön be leveleket hozzánk vagy a magyaróvári akadémia növénykörtani tanszékéhez. 2. Szőlőben a sorközök közt egy ásonyom mélyre kell a műtrágyát szórni; kat. holdankint 200—300 kg. szuperfoszfátot, 150 kg. mézsnitrogént és 100—120 kg. kálisót. Összel vagy koratavasszal kell a műtrágyát megejteni. 3. Gyümölcsösbe n. afa koronaja által befogott földterületen egy négyzetméterre 3—4 deka szuperfoszfátot, 2—3 deka mézsnitrogént és 2—4 deka kálisót egy ásonyomnyi mélységbe, a koronacsurgás alatt körben ássott árokba.

Kérdés. 1. Anyósom birtokának fele részét fűre iratta, amit a többi testvérek nem akarnak tudomásul venni. Mit tehetnek ez ellen? 2. A gyermek szerzett vagyonát halála után lemenők örökök nem léteben a szülők, vagy pedig a testvérek öröklik-e? (Hű előfizető.) — **Felelet.** 1. Az első kérdésére nem tudunk pontos választ adni, mert nem közli azt, hogy a különös módon részesített fiúnak hány testvére van és így nem tudjuk megmondani, hogy a köteles rész ezen különös juttatás folytán megsértett-e, vagy sem. 2. A gyermek szerzett vagyonát halála után lemenők és hitvestárs nem léteben első-sorban a szülők öröklik egyenlő arányban.

Kérdés. 1. Feleségemnek az árvaszéknél pénze van a béke-időből, követelheti-e azt valorizálva? 2. A névváltoztatás esetén mennyi illetéket kell leróni és mi az eljárásnak a módja? (V. J. Hencse.) — **Felelet.** 1. Az árvak pénze mindeztideig még nem valorizált, tehát valorizáltan nem is követelhető. 2. A névváltoztatás iránti kérvényt a Belsőügyminiszter Urhoz kell címezni és az alispáni hivatalba kell beadni. Az illetéke nagykorúaknál 16 pengő, kiskorúak vagy rokoni viszonyban lévőknél 3.20 pengő.

Kérdés. Egy ügyvéd adásvételi szerződést készített és a bekebelezést is elvégezte. Mennyit követelhet ezen munkásságért, ha a vétel tárgyának az értéke 852 pengő? (8880 sz. előfizető Rugásd.) — **Felelet.** A költséget az ügyv. táj. díjszabás szerint kb. 143 pengőben kellene megállapítani. Ha túlságosan eltér az ügyvéd ezen összegtől, úgy kérje a költségnek bírói úton való megállapítását.

Kérdés. Saját termésű borból mennyit szabad adómentesen visszatartani? (5294. sz. előfizető.) — **Felelet.** Adómentesen mennyiség visszatartására jogom nincsen, de a bortermelőket az általuk és háztartásuk által elfogyasztott, valamint cselekedőknél és munkásaiknak természetbeni járandóság címén kiszolgáltatót, a község területén termelt boraik után 50 százalékos adókedvezményben részesülnek.

WETOL-SEBOLAJ

mely a friss sebek és az égési sérülések gyógyítására kiválóan alkalmas.

A VÉRES ÁRNYÉK

REGÉNY AZ OROSZ CÁRI CSALÁD ÉLETÉBŐL. * IRTA: DIVÉKY ISTVÁN.

(33. közlemény.)

Nyílt tekintettel nézett ránk s mi nem is kételkedtünk a szavában.

— Mégis, — kérdeztem — hogyan akarja ön azokat a bizonyos füstfelhőket . . .

— Van egy csomó kézigránátom, meg repülőbombám, — felelte Woggenhuber. — Én nem dobáltam ám el mindent a harctéren. Hazahoztam néhányat ezekből a kedves pukkanószerekből s azóta ott őrzöm őket a hangáromban. Mindig az járt az eszemben, hogy egyszer még szükségem lesz rájuk és az alkalom már itt is van!

Játékos mozdulattal dobta el a cigarettavéget.

— Most azonban menjünk vissza a városba, — mondtotta. — Hajnal előtt úgy sem indulhatunk s még a vállalattal is tárgyalni kell. Én mindent elintézek velük. Azt fogom mondani, hogy önök kibérelték a gépet, mondjuk, Danzigba akarnak utazni! A többi már az én dolgom lesz, majd útközben elintézzük azt a kis históriát.

Visszarobogtunk hát a városba. A szálloda előtt Woggenhuber elvált tőlünk. Úgy egyeztünk meg, hogy értünk jön s együtt megyünk ki a repülőterre. Csigalassúsággal múltak az órák. Már azt hittük, sohasem virrad meg. Mind a ketten izgatottak voltunk, keveset beszélünk, annál többet cigarettáztunk.

— Istenem, — mondta Kutuzoff — ha elgondolom, hogy néhány óra múlva harcban fogunk állani a „Moszkvá“-val, akkor . . .

— Akkor . . . — vágtam közbe — akkor annál higadtábban kellene gondolkozni a haditervről. Ön is katonává volt, én is, remélem tehát, hogy egyikünk sem ijed meg a ránk várakozó csetepatétól.

— Erről szó sincs . . .

— Bízunk a dolgot arra a derék férfiúra, arra a Woggenhuberre. Egészen megbízható fickónak látszik. Igaz, hogy szereti a bort, de — úgy látszik — a levegőt még jobban szereti.

— Csak jöjjön már . . .

— Majd jön, mihelyt jöhet.

— Nézze, már hajnalodik!

Csakugyan. Odakünn derengeni kezdett. Nikolaj Kutuzoff idegesen járkált a szobában.

— Nem lenne szabad annyi egérutat hagyni annak a hajónak, — mormolta nyugtalanokodva. — Félek, hogy megugrik előlünk.

— Ettől ne tartson! A mi gépmadarunk egy-kettőre utóleri. Az orosz partok messze vannak s gondolja meg, hogy mi akár kétszázkilométeres sebességgel is szelhetjük a levegőt.

— Csak jöjjön már a mi emberünk!

E pillanatban iszonyú tiukolás hangzott fel az utcáról. Kihajoltunk az ablakon s alant megpillantottuk Woggenhubert. A jó fiú fáradhatatlan szorgalommal tiukolt s amikor meglátott bennünket, harsány hangon kiáltott fel:

— Mehetünk, minden rendben van!

Lesiettünk. A hűs hajnali szellő megborzongatott, amikor pedig rohanni kezdtünk, határozottan fáztunk.

A repülőterre dideregve ugrottunk ki az autóból és kezünket dörzsölve melegítettük fel meggémberedett ujjainkat. Woggenhuber kinyitotta az egyik hangárt s felénk kiáltott:

— Segítsenek!

Kitöltük a gépet a mezőre. Hatalmas monoplán volt, sűrű teste komoran gunnyasztott a harmatos fűvön.

Mintha még aludt volna, türte, hogy ide-oda tologassuk. Woggenhuber — akit mintha kicseréltek volna —

komoly figyelemmel vizsgálta át az óriási szárnyakat, a hosszú törzsöt s a motort, majd csillogó szemmel szólott hozzánk:

— Most még csendes a Fekete Sas! De majd ha megszólal s a magasba lendül, akkor nézzék meg, milyen fejedelmi a szárnyalása!

Szeretettel simogatta meg a gépet.

Benzint töltött, egy-egy szelepet, csavart gondosan letörtült, azután meglehetősen jelentette ki:

— Öt perc múlva indulhatunk. Addig is jó lesz, ha megírják a leveleket, a „Moszkva“ légi postáját.

Neki álltunk Kutuzoffal és megírtunk két levelet. Nem sokat kellett törni a fejünket, mert Woggenhuber megmondta, mit kell írunk.

Az egyik levél így hangzott:

„Felszólítjuk a „Moszkva“ kapitányát, hogy a hajóján tartózkodó Goriszky herceget adja ki. A herceget ültessék egy csónakba, a „Moszkva“ pedig mindaddig folytassa útját, amíg a herceget fel nem vesszük. Figyelmeztetjük a „Moszkva“ kapitányát, hogy a legcsekélyebb ellenséges magatartást is a legszigorúbban toroljuk meg.“

A második levél már rövidebb, de fenyegetőbb volt. Ezt arra az esetre készítettük, ha követelésünket semmibe se vennék, — szólott pedig eképpen:

„Öt percet várunk még, azután komolyabb eszközökkel figyelmeztetjük kötelességére.“

— Ha ez sem használ, — mondta vigyorogva Woggenhuber — akkor víjjogni fog a „Fekete Sas!“

— Remélhetőleg ez is észre téríti őket, — vélte Kutuzoff. — Csak azt nem értem, hogyan akarja ön felvenni gépére Goriszky herceget?

A pilóta nevetett:

— Oh, ez a legegyszerűbb dolog a világon: leszállok a vízre és felveszem.

— Leszáll a vízre? Egy olyan géppel, amely a szárazföldön startolt?

Woggenhuber bólintott és derüsen felelt:

— A „Fekete Sas“ egyformán jóléri magát a szárazföldön is, meg a vízben is.

Bement a hangárba és két hosszú, keskeny csónakformájú holmival tért vissza. Szótlanul figyeltük, mit csinál. Woggenhuber pedig felcsatolta a két csónakot a repülőgép kerekéi mellé.

— Ha akarom: szárazföldi gép, ha akarom: hidroplán, — mondta nevetve. — Ugy nézzék meg, hogy ez az én találmányom. A csónakok magasabban vannak, mint a kerekék, a szárazföldön tehát nem akadályozzák a gép futását. A vízben pedig úgy úszik a „Fekete Sas“, akár a cethal . . . De itt az idő! Indulhatunk!

Elhelyezkedtünk a gépen s Woggenhuber is felkészülődött a motor mellé. Egy szerelő meglendítette a légcavart. A motor örületes dübörgéssel működni kezdett.

A „Fekete Sas“ megindult. Egyre gyorsuló mozgással gurult vagy száz lépést, azután könnyedén, simán elhagyta a földet. Egy szerelő alásülydedek a hangárok, a teret övező fák s egy forduláskor megpillantottuk a hajnali ködben ébredező várost. Ujabb fordulás és messze, alattunk feltűnt a tenger csillogó tükre is. A „Fekete Sas“ nyílegyenesen északkeletnek vette az irányt. A légcavart valóságosan falta a kilométereket, már elszálltunk az Ódera torkolata felett is s a tenger felett szárnyaltunk tovább. Jobbfelől a végtelenbe látszott húzódni a pommerániai síkság partja s igen messze feltűntek Kolberg házai. Tudtuk, hogy Woggenhuber elébe akar kerülni a „Moszkvá“-nak s ezért balfelől hagyta el maga mögött a Pommeránia-öbölt.

(Folytatjuk.)

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

+ a a L nem tegnap Z forgat
a a L nem holnap Z forgat
a a L nem holnap Z forgat

(Beküldte ifj. László Ferenc Szalafőrl.)

2. Verses talány.

Konyhában születek, — azért nem szeretnek.
Hogyha betévedek, mindjárt kikérgetnek.
Ékessége vagyok a szőlőhegyeknek,
De innen is mindjárt szélnek eresztenek.

(Beküldte Tőzsér József Kondórl.)

3. Betűrejtvény.

b K b
a a

(Beküldte Gáber Juliska Drávapiskiről.)

5. Betű- és szórejtvény.

Egri vörös ✂ Vel ncei
001

(Beküldte Horváth V. Miklós Jászapátiából.)

4. Betű- és szórejtvény.

em m e e e A CS
i e e e

(Beküldte Walter Antal Bácsalmásról.)

6. Szórejtvény.

ns ns ns ns
ns ns ns

(Beküldte a eszékaköi leventeegyesület.)

7. Névrejtvény.

József, Aladár, Mátyás, Rudolf, Ottó, Károly, Imre, Oszkár.
E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy nagy magyar fró nevét kapjuk.

(Beküldte Nemes Lajos Szentestől.)

8. Szórejtvény.

Benes
(h

(Beküldte Szücs János Perekedről.)

9. Szórejtvény.

Minden a helyén i

(Beküldte ifj. Rajos József Szentotornyáról.)

10. Névrejtvény.

Nándor, Elek, Sándor, Oszkár, Dezső, Regina, Imre, Ágnes, Pál, Ferenc, Ödön, Teréz.

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva egy jeles magyar költő nevét kapjuk.

(Beküldte Horváth Károly Máhomfai-hegyről.)

11. Szórejtvény.

H gróf

(Beküldte ifj. Tóth István Alsóvádaszról.)

12. Szórejtvény.

na na jaj!
(j=h)

(Beküldte Buzás Sándor Ártándról.)

13. Szórejtvény.

épület as as

(Beküldte Rudas Károly Zalabaksárról.)

14. Szórejtvény.

neput vagy un
ü á un

(Beküldte Lukács László Felsőszakonyból.)

15. Névrejtvény.

Déva, Abony, Abrudbánya, Ráckeve

Ha e városok nevének kezdőbetűit helyesen összerakjuk, egy megszállott területen levő város nevét kapjuk.

(Beküldte Pásztly József Gyöngyösről.)

16. Betűrejtvény.

S Zenta B B B e

(Beküldte Vacs Mihály Mélykútról.)

17. Betű- és szórejtvény.

6 baromfi (— k) „Lobuloi a rezgőnyarfa . . .”

(Beküldte Rasztik József Mélykútról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával az 50-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 44-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Betűrejtvény: **Irek.** 2. Pontrejtvény: **Eleven ember.** 3. Betűrejtvény: **Labanc.** 4. Szórejtvény: **Nagyothalló.** 5. Szórejtvény: **Szeretlek édes.** 6. Pontrejtvény: **Kik sietve szeretnek, hamar felednek.** 7. Szórejtvény: **Egyenkint.** 8. Betűrejtvény: **Káka.** 9. Betű- és szórejtvény: **Véres orkán.**

10. Kockarejtvény:

3	8	4
1	5	6
6	7	2

11. Szórejtvény: **Első felvonás.** 12. Szórejtvény: **Tatatóváros.** 13. Betűrejtvény: **Ne hitess, hanem szeress.** 14. Betű- és szórejtvény: **Gond az élet mindenütt.** 15. Szórejtvény: **Pálfordulás.**

Helyesen megfejtették: Dani Zoltán, Dobó Lajos, Berta Ferenc, Almásy Pál, Varga Lajos, ifj. Papp Ferenc, Weszely Mihály, Fülel kath. Ifjúság, Buzás Sándor, Rudas Károly, Nyeste István, ifj. Tőzsér István, ifj. Pocsik Lajos, ifj. Tőzsér János, Talpai Ilonka, Palocsay Jenő, Salacz János, ifj. Tóth István, Szücs János, Szabó Sz. János, Bodorkos Domokos, Görbe Gergely, vitéz Gulácsi Mátyás, Balogh Pál, Kis József, Csepő Lajos, Bartos József, Kecskés József, Faragó János, Studinger Erzsike, Lukács József, Fésüs Lajos, Sztraka Ferenc, Túrós István, ifj. Rencsicsovszky István, Lipták Ferenc, ifj. Kálmán Ferenc, Farkas Mihály, ifj. Borsos István, Németh Árpád.

Jutalomkönyveket nyertek: **Lukács József (Felsőszakony), Lipták Ferenc (Edelény), Túrós István (Somogyjád), Szabó Sz. János (Budapest) és Salacz János (Kalocsa).**

A 45-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

TRÉFÁK

Feledékenység.

A szakácsné elküldte a szolgálot a mészárszékba húser. Mire azonban a szolgálot odaért, elfelejtette, hogy milyen húst kell neki hoznia.

— Mi tetszik? — kérdezi a mészáros.

— Hús.

— Milyen hús?

— Ejnye, a számban van, de nem tudom kimondani, — nyögi zavarában a szolgáló.

— Ja, tudom már, — kiált fel a mészáros — marhanyelv. (Beküldte Jakabfi Ferenc Palinról.)

A gyomor és a hordó.

Feleség az urához: Te kortyos, tegnap is be voltál rúgva — s most újra részeg vagy! Miért iszol folyton? Úgy látszik, nokedl nincs jóvilágod, ha csak a gyomrod nincs tele borral?

Férj: No, no, csak ne lármaazz, hisz jól tudod, ha a — hordóból kifogy a bor és nem töltik meg újra — hát — megpenészedik.

(Beküldte Molnár István Nagypadról.)

Ki diktált?

— Kedves igazgató úr, megfelel az új gépiró kisasszony? Azért voltam bátor ajánlani, mert nagyszerűen tud diktálás után írni.

Fanyarul felel a direktor:

— Már nem kopog, hanem diktál.

— Diktált? Hogy-hogy?

— Hát úgy, hogy — feleségül vettem.

(Beküldte ifj. Kis Bagoly József Botykáról.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

November 20-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Fegyvernek, Jászládány, Kóka. — **Kirakodóvásár:** Szegvár.

November 21-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Bácsalmás, Győr, Kerta (sertés-
vásár bizonytalan). Kiskomárom (sertésvásár bizonytalan),
Paks, Sárkeresztúr, Szentgál, Tarcál, Vámospércs. — **Állat-
vásár:** Felsőöreg (sertésvásár bizonytalan), Szécsény. — **Kira-
kodóvásár:** Tatabánya.

November 22-én, kedden.

Állatvásár: Mezőkomárom (sertésvásár bizonytalan). — **Kirakodóvásár:** Felsőöreg, Szécsény.

November 23-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Csapod, Dombóvár (sertésvásár
bizonytalan), Mátyás (sertésvásár bizonytalan). — **Kirakodó-
vásár:** Mezőkomárom.

November 24-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Adony, Bodrogkeresztúr, Bodva-
szilas, Dég, Kecskemét.

November 25-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Csökölly (sertésvásár bizonytalan),
Egervár (sertésvásár bizonytalan), Felsőseged (sertésvásár
bizonytalan), Igal (sertésvásár bizonytalan), Szentcs. Vásáros-
miske (sertésvásár bizonytalan). — **Kirakodóvásár:** Kecskemét,
Marha- és kirakodóvásár: Nagyecskány.

November 26-án, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Törökkoppány (sertésvásár bi-
zonytalan). — **Kirakodóvásár:** Szentcs.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Ifj. T. J. Alsóvádasz. Beküldött rejtvényeiből közölni fogunk.
— Ifj. K. J. és K. J. Szentcs. Mindkettő jó. — Ifj. R. J. Szente-
tornya. Rejtvénye jó. — Sz. J. Nyúlalu. Válogattunk belőlük. —
Sz. F. Dunaföldvár. Egész kis türelmet kérünk. — B. K. Törökszent-
miklós. Fogadja hálas köszönetünket elismerő soralért. Olvasóink
bizalma és szeretete a mi legnagyobb örömlünk. — M. L. Gyöngyös-
oroszi. A „Vasárnap” őszinte szerencsekívánatait küldi önnek és ifjú
hitvesének. Fogadja leghehálabb köszönetünket buzdítózkodásért.
Mélytől módon meg fogjuk hálni. Versére később küldünk választ.
— F. J. Kondorostanya. Tréffájában nem találta meg a — tréffát.
Mást küldjön. — T. J. Belvárd. Válogattunk belőlük. — M. J. Denes-
háza. Közlünk belőlük. — A. J. Csesztreg. Tréffája is, rejtvénye is
jó. — K. J. Jászberény. Válogattunk belőlük. — B. J. Pusztahencse.
Közlünk belőlük. — Ifj. K. B. J. Botyka. Rejtvényei és tréffái kö-
zött több jó van. — R. K. Csupp. Válogattunk belőlük. — P. E. Ják.
Jók. — W. M. né Cserháthaláp. Rejtvényeiből válogattunk. Versére
később küldünk választ. A mezőgazdasági cikkeket megbirálás végett
eljuttattunk rovatvezetőnkhez: Schandl József dr. egyceméi tanárhoz.
— K. J. Széchalom. Versét közölni fogjuk. — B. J. Budapest. „Árpád
népe” c. versét a közlendőik közé soroztuk. — T. B. S. Zalaszabár.
Verse idejét múlta. Küldjön be másikat, melyet szívesen köz-
lünk. — P. J. Pereg. Őszi versét nem közölhetjük. Ilyenekkel
bőségesen el vagyunk látva. — D. S. Kispest. „Tünődés” c. versét
a közlendőik közé soroztuk. — Z. I. Nemescsép. Ezek a versei —
sajnálattunkra — nem közölhetők.

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak november hó 14-én.

Gabonafélsze. Készárúpiac: Búza 77 kilogrammos tiszavideki
29.90—30.05, felsőtiszal 29.75—29.95, fehérmegyei 29.75—29.90,
egyéb dunántúli 29.75—29.85, 78 kilogrammos tiszavideki 30.30—
30.45, felsőtiszal 30.10—30.30, fehérmegyei, pestvidéki és bácskai 30—
30.15, egyéb dunántúli 29.90—30.10, 79 kilogrammos tiszavideki
30.50—30.60, felsőtiszal 30.40—30.55, fehérmegyei 30.25—30.45,
pestvidéki és bácskai 30.25—30.40, egyéb dunántúli 30.20—30.40, 80
kilogrammos tiszavideki 30.65—30.75, felsőtiszal 30.60—30.70, fehé-

megyei 30.50—30.60, pestvidéki és bácskai 30.40—30.50, egyéb dunán-
túli 30.40—30.50, rozs 28.20—28.30, búzakarpa 17.15—18, takarmány-
árpa elsőrendű 25.25—25.75, másodrendű 24.75—25.25, sórárpa felső-
magyarországi 27—31, egyéb 26.50—28.50, repce 48—50, zab első-
rendű 24—24.50, másodrendű 23.75—24, köles 22.50—23.50, tengeri
új 24.25—24.50 pengő métermázasánként. — **Határidőpiac:** Magyar
búza márciusra 31.90, májusra 32.30, magyar rozs márciusra 30.30,
májusra 30.40, tengeri márciusra 25, júliusra 25.50 pengő métermá-
zasánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Búzadara 55—60, duplanullás finom
tésztalisz 48—51, nullás 48—51, kettes főzöliszt 47—50, négyes ke-
nyérliszt 44—48, hatos 42—44, nullás rozsliszt 50—52, 0—1-es rozslis-
zt 48 fillér kilogrammonként.

**Vetőmagpiac. Árak nyersdráért, 100 kilogrammonként, minőség
szerint:** Baltacim 55—58, Viktória borsó 45—55, tavaszi búkköny 23—
25, fehér here 180—210, fehér köles 30—35, vörös köles 23—24,
szürke köles 22—23, lóbab 26—28, lóhere minőség és arankatartalom
szerint 185—225, lucerna minőség és arankatartalom szerint 225—250,
muhar 28—30, mustár 45—50, nyúlzapuka 170—180, pohánka 24—28
pengő.

Takarmányvásár. Árak: Elsőrendű ó rétszéna 0.50—11, másod-
rendű 7.20—9, harmadrendű csomagolásra 4.—6.40, muharszéna 8—
11.50, lucernaszéna 13.50—14, széna és lucerna 11, széna és muhar 5,
elsőrendű alomszalma 5, másodrendű 4—4.80, elsőrendű zsuppszalma
7.50, másodrendű 5.26—6.50 pengő métermázasánként, zsuppszalma ké-
vénként 40 fillér.

Vágómarhavásár. Bika magyar másodrendű 0.68—0.80, tarka
elsőrendű 1.12, kivételesen 1.18, másodrendű 0.80—0.98, harmadrendű
0.68—0.4, ökör magyar elsőrendű 1.04—1.08, másodrendű 0.82—1, har-
madrendű 0.64—0.80, ökör tarka 1—1.20, kivételesen 1.28, másodrendű
0.78—0.98, harmadrendű 0.52—0.76, tehén magyar másodrendű 0.76—1,
harmadrendű 0.54—0.72, tehén tarka elsőrendű 0.90—1.10, kivételesen
1.20, másodrendű 0.66—0.88, harmadrendű 0.54—0.64, bivaly magyar
0.60—0.72, növénydekmehar 0.54—0.96, kicsontozni való 0.32—0.48, rü-
gött állat 1 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Tenyészállatok és jármosókrák. Árak: Elsőrendű belföldi jár-
mosókrák, fehér 1.04—1.12, tarka 1—1.04, friss fejűs tehén 1.08—1.24,
másfél éves üsző 0.96—1.12, másfél éves tinó 0.96—1.08 pengő kilo-
grammonként elősúlyban.

Szűrőmarhavásár. Árak: Elsőrendű, belföldi szopóborjú 1.64—
1.82, kivételesen 1.84, másodrendű 1.30—1.52 pengő kilogrammonként
elősúlyban.

Juhvásár. Hízlat juh 72, feljavított 80, kiverő 48—56 fillér
kilogrammonként elősúlyban.

Lóvásár. Árak: Jobb minőségű lovak, hátsó csikó 20—100, nehéz
nyugati fajta igás kocsi 300—700, könnyű nyugati fajta 220—370,
számár 60, alárendelt minőségű lovak 14—250, vágólovak 20—125
pengő darabonként.

Gyapjú. Árak: Másodrendű gyapjú 2.90—3.20 pengő kilo-
grammonként.

Nyersbőr. Árak: Marhabőr 1.66—1.76, borjúbőr 2.48—2.56, juh-
bőr 1.40—1.52 pengő kilogrammonként.

Sertésvásár. Árak: Elsőrendű öreg zsírsertés 1.54—1.56, másod-
rendű 1.46—1.50, fiatal nehéz 1.66—1.70, kivételesen 1.72, közép
1.58—1.62, könnyű 1.34—1.44, szedett közép 1.44—1.50, angol hús-
sertés urasági 1.60—1.68, szedett 1.40—1.50 pengő kilogrammonként
elősúlyban. — **Vágóhídi szártvásár:** Szalonnás felsértés 1.84—2, sza-
lonna nagyban 1.88—1.92, hús 1.92—2, zsír 2 pengő kilogrammonként.

Húsvásár. Árak nagybán: Marhabús elsőrendű egészben 1.92—
2.16, hátulja 2.12—2.32, eleje 1.70—2, másodrendű egészben 1.64—
1.74, hátulja 1.76—2.08, eleje 1.20—1.40, csontozni való 0.92—1.12,
borjú 2.40—2.88, juh 1.38—1.48, zsiger 0.70—0.90, fagyú 0.48—
0.84, csont 0.24—1, marhafej 1.50—3, orr és köröm 0.10—0.20, láb
4 darab 1—3.20, pascal egészben 0.40—0.80, kilogrammonként 0.06—
0.12, marhabél 3—6, borjófodor egészben 0.64, kilogrammonként 0.18,
juhbel 0.60—0.80, marhavér 0.18 pengő kilogrammonként. — **Sertés-
hús a nyílt piacokon:** Friss karaj 300—380, friss combja, tarja, la-
pocka 250—290, friss oldalas 220—260, kocsonyának való 110—160,
friss máj 160—240, friss tüdő, szív 150—200, friss nyelv 180—250,
füstölt karaj 380—440, füstölt lapocka, tarja 320—420, füstölt olda-
las 290—330, füstölt helybeli hátsó sonka 340—400, füstölt, kötött
sonka 360—400, füstölt, hátsó vidéki sonka 320—340, füstölt mellő
vidéki sonka 300, olvasztani való szalonna 200—228, sózott kenyérsza-
lonna 220—260, füstölt szalonna 240—300, paprikás szalonna 260—
300, csemegeszalonna 280—400, hárj 228—256, zsíros tepertő 220—
280, helybeli sertészsír 224—250, vidéki sertészsír 225—230 fillér ki-
logrammonként. — **Juhhús a nyílt piacokon:** Comb 180—260, lapocka
140—200, pörköltnek 110—180, tüdő, máj, lép 100—150 fillér kilo-
grammonként. — **Báránhús:** Hátulja 260—360, eleje 200—260 fillér
kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—440,
rántani való csirke 100—200, sőtini való 200—300, hizott kappan
350—400, hizott ruca 400—700 fillér darabonként, hizott ruca kilo-
grammja 190—230, sovány ruca darabja 200—350, hizott lúd darabja
1000—1500, kilogrammja 180—230, sovány lúd darabja 450—600, hi-
zott pulyka darabja 800—900, sovány pulyka darabja 400—800, gyöngy-
tyúk 280—300 fillér darabonként. — **Lebél állatok:** Tyúk 200—260,
jéce 260—280, rántani való csirke 280—350, sőtini való csirke 260—
350, hizott ruca 200—240, sovány 180—190, hizott lúd 200—250, so-
vány 180—190, hizott pulyka 200—240, sovány 160—180, nagy lúd-
máj 600—800, kicsiny 400—600, lúdaprólék 130—200, olvasztott lúd-
zsír 280—320, vegyes lúdháj 240—300 fillér kilogrammonként. — **To-**

ja: Friss teatojás 16—18, főzhetőjás 15—16, meszes tojás 14—16 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nagy nyúl, bőrbén 500—700, süldő 350—550, fácán 400—600, fogoly 220—280 fillér darabonként.

Hal. A nyílt piacokon: Nagy harcsa 600, kicsiny 400, nagy csuka 250—300, kicsiny 200—260, nagy ponty 240—300, kicsiny 200—260, kárász 160—200, compó 200—240, apró kevert hal 120—176 fillér kilogrammonként. — Nagy folyami rák 40—60, kicsiny 16—32 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljes tej 35—41, lefőlt 20—24, tejszín 320—400, tejföl 172—200 fillér literenként, centrifugált teavaj tömbben 440—500, 10 dkg.-os csomagolásban 520—600, főzővaj 380—440, szedett vidéki vaj 360—400, juhvaj 80—130, sovány tehéntúró 60—100, kevert túró 240—320, juhsajt 260—300, eredeti ementáli sajt 700—800, hazai ementáli 450—600, hazai trapista 320—420 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Magyar lencse 60—104, hántolt egész borsó 90—130, feles 80—130, fehér aprószemű bab 36—50, nagyszemű 40—70, színes 50—72, finom árpakása 80—96, durva 64—80, köleskása 52—68 fillér kilogrammonként, tojásos tarhonya 120—180, csövestészta 120—160, tojásos levestészta 132—240 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 14—30, csomója 4—16, petrezselyem kilogrammja 14—30, petrezselyem zöldjével csomója 4—16, kilogrammja 20—28, zeller zöldjével darabja 4—12, kilogrammja 20—30, kalarábé zöldjével darabja 4—10, kilogrammja 12—20, ősz fajta kalarábé kilogrammja 18—24, kevert zöldség 20—30, kapor csomója 2—4, hazai nagyfejű karfiol kilogrammja 20—35, kisfejű 10—25, metélőhagyma csomója 5—8, póréhagyma kilogrammja 20—24, makói vöröshagyma kilogrammja 28—32, közönséges 22—26, fokhagyma 40—60, ecéla 12—30, fejeskáposzta 6—12, savanyított káposzta 26—34, kelkáposzta 10—20, kelbimbó 120—140, vöröskáposzta 15—30 fillér kilogrammonként, fejjessaláta darabja 5—12, hazai nagy édes toma kilogrammja 120—200, kicsi erős 60—120, rózsaburgonya 16—

22, sárga 9—12, ella 12—15, fehér 8—12, Woltmann 9—12, kifli 26—40, tömör csiperkegomba 500—800, mezel csiperkegomba 200—450, szegfűgomba 300—400, szárított gomba 800—2000, fekete retek 6—20, ecetes agorka 70—140, vizes 40—60, apró hegyes zöldpaprika 16—30, nagy tölteni való zöldpaprika 12—38, savanyított zöldpaprika 80—140, főzni való tök 8—18, gyalult tök 22—32, sütő tök 10—16, főzött paradicsom literje 80—100, hüvelyes zöldbab kilogrammja 80—120, kifejtett zöldbab kilogrammja 70—110, hüvelyes hazai földborsó 100—180, sóka 28—40, paraj tisztítva 20—30, gyökeres 15—24 fillér kilogrammonként, tengeri csövenként 8—10 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajta alma 80—160, közönséges válogatott 60—100, kevert 30—60, rétesbe való 50—70, bírsalma 36—100, nemes fajkörte 100—240, közönséges válogatott körte 80—120, kevert 60—80, hazai aszalt szilva 60—80, naspolya 60—100, kevert fajú csemegeszőlő 120—180, csemegeszőlő 200—260, közönséges szőlő 80—120, télire eltett szőlő 220—240, papírhéj dió 130—180, keményhéjű 70—160, dióbél 400—640, bécázott mandula 640—800, bel-földi gesztenye 46—80, berkenye 170—180 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édesnemes paprika 460—640, gulyás 350—560, rózsza 280—480, erős 240—320, kereskedelmi 180—240, törött bors 680—900, egész 620—800, szegfűbors 640—800, hazai köménymag 200—240, majoránna 600—800, borókafenyőmag 160—200, kék mák 138—160, közönséges mák 120—130, pergetett méz 220—260, házi szinzsappan 140—160, közönséges háziszappan 96—120 fillér kilogrammonként.

Pálinka. Tájékoztató árak: Ötörköly 6, újtörköly 4.70—5, seprő 5.50, újszilva 4.80—5.20, borpárlat (újfőzész) 8.00—8.25 pengő forgalmi adó nélkül, a földében, III. táblázat szerint.

Bor. Soltvadkerten Malligand-fokonként 5 fillért ajánlanak. Kiseb tételek 60—65 fillérrel keltek el literenként. Elkelt többek között 140 hl. 14 fokos 85 fillérért, 135 hl. 12.2 fokos 66 fillérért. — **Nagy-körösön** élénk kereslet és közepes kínálat mellett elkelt 350 hl. 12—13 fokos 80 fillérért. — **Jászberényben** közepes kereslet és kínálat mellett elkelt 100 hl. 12 fokos óbor 95 fillérért, 50 hl. 12.8 fokos óbor 1.02

Nincs többé sertésvész

ha a sertések ludvizébe és mostékjába hetenként legálább háromszor két evőkanál Lysoformot önt.

Nincs többé száj- és körömfájás

ha a szarvasmarhák száját és körmét hetenként legálább háromszor kétszázalékos Lysoform-oldattal ecsetel, vagyis félliter vízbe egy evőkanál Lysoformot kell önten.

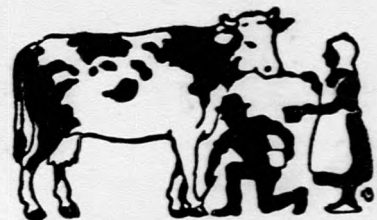
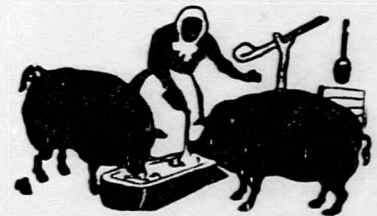
Nincs többé baromfikolera

ha a baromfiak ludvizébe hetenként legálább háromszor egy pár csepp Lysoformot önt.

Kérje még ma: „A fertőtlenítés a gazdaságban” című, nagyon tanulságos füzetünket, melyet a „Vasárnap” minden olvasójának díjmentesen megküld

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyár Rt., Újpest.

Kaphat minden gyógyszerárban, drogériában,
szarva-fiókban.



pengőért. — *Bátaszéken* közepes kereslet és kínálat mellett eladatot több tétel 10—11 fokos fehérré és siller bor 50—55 filléért. Egy 40 hl-es tétel vendéglős számára december elején történő átvételre, tisztán fejteve 65 filléért kelt el. — *Budacsonyan* közepes kereslet és kínálat mellett elkelt 180 hl. 14.5 fokos 1.40 pengőért, 60 hl. 13.5 fokos 1.23 pengőért és 120 hl. 13 fokos 1.24 pengőért.

Idegen pénznemek vétele és eladása 1927. november hó 14-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben levő szám azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell fizetni a banknak akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* Angol font 27.77 (27.92) pengő; dollár 5.67 (5.69) pengő; hollandi forint 2.30 (2.31) pengő; német márká 1.35 (1.30½) pengő; svájci frank 1.09 (1.10)

pengő. — *Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:* Cseh korona 16.86 (16.94) fillér; szerb dinár 10 (10.06) fillér; francia frank 22.35 (22.55) fillér; lengyel zloty 63.85 (64.15) fillér; román lei 3.51 (3.56) fillér; olasz líra 30.99 (31.10) fillér; osztrák schilling 80.35 (80.70) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Húszkoronás arany 23—23.05, ezüst koronás 0.38—0.42, régi ezüst forintos 1—1.05, ezüst ötkoronás 2—2.05 pengő darabonként.

SZERKESZTÉSÉRT ÉS KIADÁSÉRT FELEL: GOSZTONYI JENŐ.
SZERKESZTI: MAYER EMIL.

KIADJA: CSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.

A világot 3 év óta uráló eredeti angol THE CHAMPION



Láng Jakab és Fia kerékpárnagykereskedők, Budapest, József-körút 41. — Ingyen küldi át 700 képen árjegyzékét.

kerékpárokat mélyen leszállítva havi 20—30 P részletre, kerékpár alkatrészeket, lámpa, lánc, pedálokat nagyban gyári áron szállítunk. Külső gumi 6.80 P, belső gumi 2.10 P-től

Patkány- egerirtő „RATINOL“

Birtos hatású irtószert, gyökeresen irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napi árban utánvétellel szállítja: **RATINOL LABORATORIUM, BUDAPEST, VII., Múrányi-utca 36. szám.**



Ekék, ekealkatrészek, boronák, kapálókék, fűkaszálók

marokrakó és kéveköto aratógépek, lögereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecakavágók, répvágók, darálók, morzsolók a minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági gépszármányait szerezhetők be legjutányosabban.

Vegye meg

a páratlanul gazdag tartalommal megjelenő

BUDAPESTI UJSÁG politikai napilapot.

Minden laparustónál és „Hangya“ szövetkezeti boltban kapható.

Szakorvos -rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás!
Rendelés egész nap.
VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókusai szembes.)

A „Baromfitömő készülék“ -kel

egy perc alatt tömhet mindenféle tengerivel és a fulladás ki van zárva. 20 liba tömésénél 90 óra időt nyer. Kényelmes tömés. Nincs fölfűzés, derékfájás és kézkiszárazás. Olcsó! Ha egy libát ment meg a fulladástól, az ára megtérül. — Kérjen árjegyzékét.

Cím: **KUGLER SÁNDOR, MAKÓ.**

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű szinbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakkancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„HANGYA“ ruházati és díszműárucsőfőosztályánál.

Ruházati szükségletét

legelőnyösebben a

„HANGYA“

vidéki szövetkezeteiben szerezhet be.

KAPHATÓK: Férfi- és női-ruhának való szövetek, fehéreneműre, agyreneműre való chiffon, vászon, zephir, kanavász, szabókéllékek, kész fehéreneműek és felsőruhák, úgyszintén mindenemű rövid-, kézmű-, konfekció- és díszműáruc, továbbá: férfi, női és gyermekcipők és munkásbakkancsok.

SCHLICK-NICHOLSON

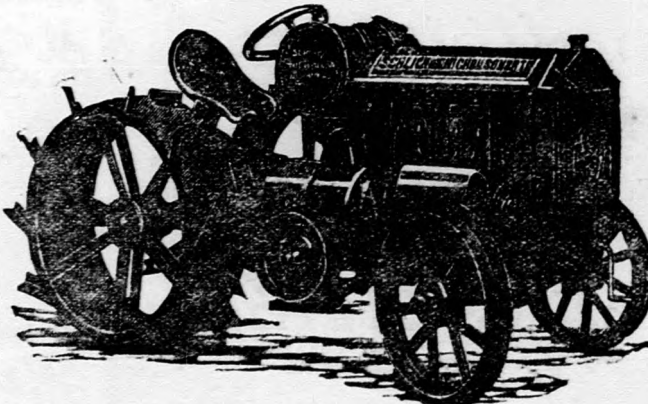
Gép-, Vagon- és Hajógyár R.-T. BUDAPEST. VI. ker., Váci-út 45—47. szám.

Levélcím: Budapest 56.

Raktárak: Győr, Veszprém, Nagykanizsa, Kaposvár, Pécs, Szolnok, Debrecen, Békéscsaba.

SCHLICK-HANOMAG TRACTOR

Tartós, mert elsőrendű anyag.
Olcsó, mert 105.000.000 K.
Acélkeretes, golyóscsapágyas cséplőgépek.
„Ásványi“ szab. tengeri-szárítépő.



Városi mintaraktár: VI., Vilmos császár-út 63.
Fiókok: Szombathely (volt Magyar Motor-és Gépgyár), Eger, Káptalan-u. 8., Szeged, Kölcsey-u. 11.

SCHLICK-HANOMAG TRACTOR

Könnyű, mert 1500 kilogramm.
Erős, mert 30 HP.
Szánt naponta 10 holdat, hajt, vontat.

Vetőgépek.